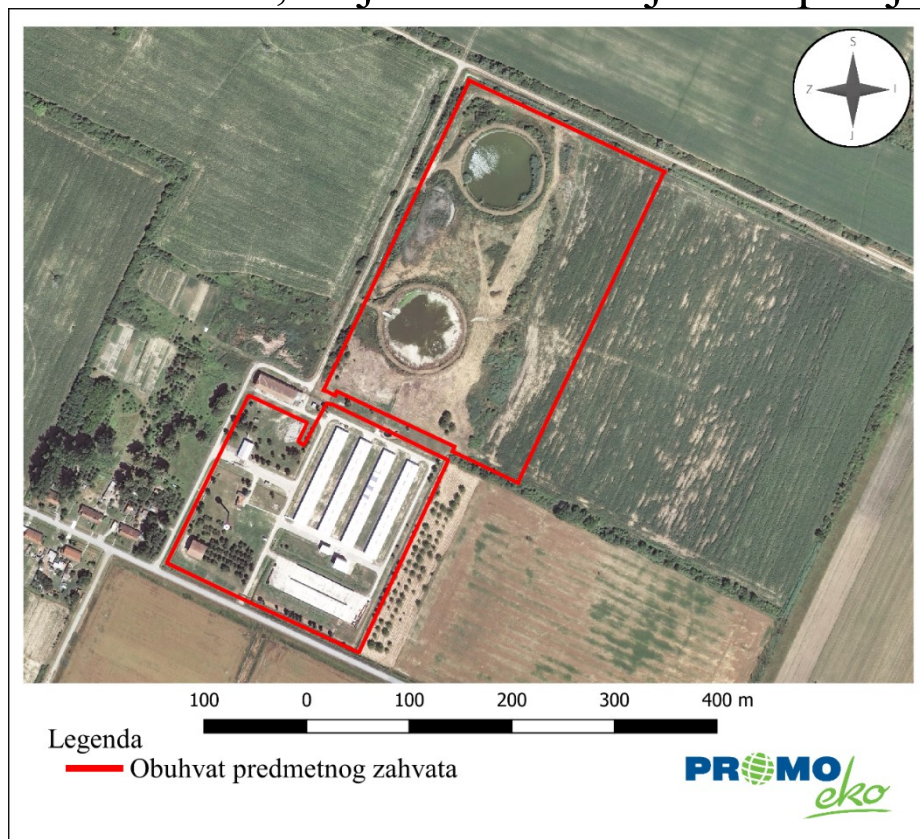

Netehnički sažetak studije o utjecaju na okoliš Građevine za intenzivni tov svinja ukupnog kapaciteta 5.184 mjesta za tovljenike – farma Lipine, Općina Đurđenovac, Osječko – baranjska županija

Nositelj zahvata: Farma Lipine d.o.o. za poljoprivrednu proizvodnju i trgovinu, Ul. Ljudevita Gaja 7, 31500 Lipine (Općina Đurđenovac)

Lokacija zahvata: k.č.br. 52/1, 53/2 i 54/1 k.o. Klokočevci, Općina Đurđenovac, Osječko – baranjska županija

Nositelj zahvata: Farma Lipine d.o.o. za poljoprivrednu proizvodnju i trgovinu
Ul. Ljudevita Gaja 7
31500 Lipine (Općina Đurđenovac)
OIB: 98647104169

Lokacija zahvata: k.č.br. 52/1, 53/2 i 54/1 k.o. Klokočevci,
Općina Đurđenovac, Osječko – baranjska
županija

Broj Projekta: 89/22-EO

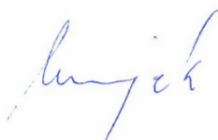
Ovlaštenik: Promo eko d.o.o., Osijek

Datum: 26. listopada 2023.

Verzija: 2

Voditelj izrade studije

Nataša Uranjek, mag.ing.agr.

Ovlaštenici na studiji

Marko Teni, mag.biol.

Andrea Galić, mag.ing.agr.

Suradnici na studiji Promo eko d.o.o

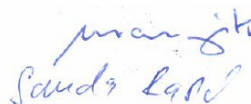
Maja Prskalo, mag.ing.proc.

Ostali suradnici na studiji

Saša Uranjek, univ.spec.oec.

izv.prof.drsc. Sanda Rašić

Vedran Bogdanović, dr.med.vet.

Konzultacije i podaci:

Farma Lipine d.o.o.

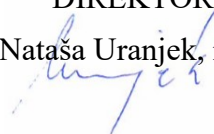
PFK Studio j.d.o.o.

Filip Perković mag.ing.aedif.

PROMO d.o.o.
Osijek
D. Cesarica 34 • OIB 83510860255

DIREKTOR:

Nataša Uranjek, mag.ing.agr.

UVOD

Namjera nositelja zahvata, Farma Lipine d.o.o. je na lokaciji k.č.br. 52/1, 53/2 i 54/1 k.o. Klokočevci, rekonstruirati postojeću farmu za intenzivni tov svinja – farma Lipine. Postojeći objekti na lokaciji farme su izgrađeni nakon dobivanja građevinske dozvole (Broj: 04/4-UP/I^o-1026/1-1987, Našice, 13. svibnja 1986.). Nakon toga, 20. listopada 1988. godine ishoda je uporabna dozvola (Broj: 04/4-UP/I-999/2-1987., od 20. listopada 1988.). Kapacitet farme prema građevinskoj dozvoli je 16.000 tovljenika godišnje. Pretpostavlja se da je u godini tri turnusa, odnosno da je kapacitet farme bio oko 5.330 mjesta za tovljenike. Na lokaciji se nalaze 4 tipska objekta za tov svinja, a trenutno se tov svinja obavlja samo u jednom objektu. Prema podacima iz Jedinstvenog registra domaćih životinja (daljnjem tekstu: JRDŽ) trenutni kapacitet farme iznosi 2.800 mjesta za tovljenike.

Zahvatom je planirana rekonstrukcija manipulativnih površina, rekonstrukcija zgrada za tov svinja, rekonstrukcija hidrantske i sanitarno-tehnološke vodovodne mreže te rekonstrukcija laguna.

Planirani kapacitet farme nakon rekonstrukcije je 5.184 mjesta za tovljenike.

Sukladno prethodno navedenom, a u vezi s člankom 4. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“ broj 61/14, 3/17) i točke 36. Priloga I. navedene Uredbe za „Građevine za intenzivni uzgoj svinja kapaciteta više od: 2000 mjesta za tovljenike (preko 30 kg) i 750 mjesta za krmače“, potrebno je obavezno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš za čiju je provedbu nadležno Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.

Postupak procjene utjecaja na okoliš provodi se temeljem ove Studije o utjecaju na okoliš, a koja je izrađena prema sadržaju propisanom Prilogom IV Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“ broj 61/14, 3/17). Sukladno članku 76. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) procjena utjecaja zahvata na okoliš provodi se u okviru pripreme namjeravanog zahvata, prije podnošenja zahtjeva za izdavanje lokacijske dozvole za provedbu zahvata ili drugog odobrenja za zahvat za koji izdavanje lokacijske dozvole nije obvezno. Prema članku 97. stavak 4. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš predstavlja okvir za donošenje okolišne dozvole.

Prema Prilogu I. Uredbe o okolišnoj dozvoli („Narodne novine“ broj 8/14, 5/18) djelatnost planirane farme se nalazi pod točkom 6.6. Intenzivan uzgoj peradi ili svinja s više od: (b) 2000 mjesta za proizvodnju svinja (preko 30 kg). Sukladno tome nositelj zahvata je dužan ishoditi okolišnu dozvolu. Prema članku 97. stavak 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) okolišna dozvola se izdaje nakon izdavanja rješenja o prihvatljivosti zahvata na okoliš.

Nadalje, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko – baranjske županije, izdao je potvrdu kojom se potvrđuje da je planirani zahvat u skladu s Prostornim planom Osječko – baranjske županije ("Županijski glasnik Osječko-baranjske županije" broj 1/02., 4/10., 3/16., 5/16., 6/16.-pročišćeni tekst, 5/20., 7/20.-pročišćeni tekst, 1/21. i 3/21.-pročišćeni tekst) i u skladu s Prostornim planom uređenja Općine Đurđenovac ("Službeni glasnik Općine Đurđenovac" broj 8/06., 6/12., 5/18. i 6/18. – pročišćeni plan).

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja temeljem članka 30. stavka 4. vezano uz članak 29. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), a povodom zahtjeva nositelja zahvata Farma Lipine d.o.o., Ul. Ljudevita Gaja 7, Lipine, u predmetu postupka za Prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat – „Rekonstrukcija građevina za intenzivni tov svinja ukupnog kapaciteta 5.700 mjesta za tovljenike – farma Lipine“, nakon provedenog postupka je donijelo rješenje (KLASA: UP/I-352-03/22-06/32, URBROJ: 517-10-2-2-22-2) od 08. srpnja 2022. da je namjeravani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu. Prethodno navedeno rješenje je izdano za rekonstrukciju farme na planirani kapacitet od 5.700 mjesta za tovljenike. Međutim, tijekom razvoja projekta

predmetne farme, došlo je do promjene u planiranom kapacitetu, odnosno u smanjenju planiranog kapaciteta s 5.700 mjesta za tovljenike na 5.184 mjesta za tovljenike. Osim promjene u kapacitetu, odnosno u smanjenju planiranog kapaciteta, nije došlo do drugih promjena u podacima, a na temelju kojih je izdano prethodno navedeno Rješenje.

Cilj izrade ove Studije je analiza mogućih utjecaja zahvata na sastavnice okoliša za rekonstrukciju građevina za intenzivni tov svinja ukupnog kapaciteta 5.184 mjesta za tovljenike i na temelju toga propisivanje mjera kako bi se ti utjecaji sveli na najmanju moguću mjeru te utvrdio program praćenja stanja okoliša.

Ovlaštenik je Promo eko d.o.o. iz Osijeka, D. Cesarića 34 koji od Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja ima suglasnost za izradu studija o utjecaju na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentaciju za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš (KLASA: UP/I 351-02/22-08/08, URBROJ: 517-05-1-1-22-2) od 13. listopada 2022.

Kao podloga za izradu Studije o utjecaju na okoliš korišten je Arhitektonski projekt-Rekonstrukcija svinjogojske farme Lipine (Br. Projekta: 28/22-AP-PFK, Osijek, svibanj 2022.), kao i ostala dokumentacija koja je navedena u poglavljima 8. i 10. Studije o utjecaju na okoliš.

1 SAŽETI OPIS ZAHVATA

1.1 Postojeće stanje na lokaciji zahvata

Postojeća farma Lipine se nalazi na k.č.br. 52/1, 53/2 i 54/1 k.o. Klokočevci, na području Općine Đurđenovac u Osječko-baranjskoj županiji, a izgrađena krajem 1980-tih godina.

Pristup na farmu ostvaruje se putem postojećeg kolnog prilaza s lokalne ceste (LC) 44042.

Farma se sastoji od uredske zgrade u kojoj su i prostorije za zaposlenike veličine 147,92 m², od 4 jednake zgrade za tov svinja veličine 4 x 1239,27 m², kolne vage sa vagarskom kućicom, te spremišta za opremu i slično veličine 189, odnosno 92 m². Sve zgrade su pravilnog pravokutnog oblika. Na parceli se nalazi dva veća i dva manja trenč silosa, te jedna nadstrešnica. Na parceli postoji i vodotoranj veličine cca 100 m³ koji nije u upotrebi minimalno 10 godina, te ga se ne planira niti vraćati.

Farma je priključena na svu dostupnu infrastrukturu, odnosno na plinovod i na elektroenergetsku mrežu.

Farma se vodom za sanitarne i tehnološke potrebe napaja iz postojećeg zdenca.

Postojeći ukupni broj životinja iskazan kao kapacitet farme, prema koeficijentima za određivanje broja uvjetnih grla (UG) sukladno III. Akcijskom programu zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ br. 73/21) (u daljnjem tekstu: III. Akcijski program) iznosi **799,5 UG** (sukladno Građevinskoj dozvoli), odnosno **420 UG** prema podacima iz JRDŽ.

1.2 Obuhvat zahvata i svrha poduzimanja zahvata

Nositelj zahvata se odlučio na rekonstrukciju postojeće farme za intenzivni tov svinja kapaciteta 5.330 mjesta za tovljenike na k.č.br. 52/1, 53/2 i 54/1 k.o. Klokočevci. Postojeća farma je u funkciji, ali se trenutno koristi jedan, od ukupno četiri objekta za tov. Kapacitet farme za tov svinja nakon realizacije zahvata bi iznosio 5.184 mjesta za tovljenike.

Lokacija zahvata je smještena van građevinskog područja.

Najbliža stambena zgrada naselja Lipine je na udaljenosti od 150 m od najbližeg objekta za tov.

Lokaciji zahvata najbliža naselja su:

- Lipine – prve kuće na udaljenosti oko 40 m zapadno od ruba parcele na kojoj se nalazi zahvat, odnosno oko 150 m od najbližeg objekta za tov
- Malinovac – prve kuće na udaljenosti oko 5,1 km sjeveroistočno od lokacije zahvata
- Teodorovac – prve kuće na udaljenosti oko 5,16 km jugozapadno od lokacije zahvata
- Šaptinovci – prve kuće na udaljenosti oko 5,48 km jugozapadno od lokacije zahvata
- Bokšić Lug – prve kuće na udaljenosti oko 6,11 km sjeverozapadno od lokacije zahvata
- Breznica Našička – prve kuće na udaljenosti oko 6,81 km jugoistočno od lokacije zahvata.

Pristup na farmu trenutno se ostvaruje putem postojećeg kolnog prilaza s lokalne ceste (LC) 44042. Zahvatom je predviđena rekonstrukcija svih prometnih (manipulativnih) površina unutar farme. Projektom su prometnice podijeljene na 3 osi – zapadni ulaz kroz dezbarijeru (OS_0), prometnica jug-sjever oko objekata farme (OS_1) te spojna prometnica između trenč silosa i objekata za tov zapad-istok (OS_2).

Osim rekonstrukcije prometnih i manipulativnih površina, zahvatom je planirana rekonstrukcija objekata za tov svinja i rekonstrukcija hidrantske i sanitarno-tehnološke vodovodne mreže.

Unutar objekata za tov (4 kom.) planira se ugraditi novi sustav grijanja i ventilacije, te električne rasvjete i ožičenja.

Radi lakšeg utovara svinja na jugozapadnoj strani objekata za tov izgradit će se dvije platforme (po jedna između dva objekta) koje su spojene rampama sa izlazom iz objekata.

Opskrba objekata farme strujom i plinom je riješena putem postojećeg priključka na javne opskrbe mreže. Opskrba vodom je osigurana iz vlastitog zdenca. Za potrebe tehnološkog procesa na lokaciji, odnosno za korištenje tehnološke vode u proizvodnim objektima za napajanje životinja i za čišćenje istih te za sanitarne potrebe u upravnoj zgradi potrebno je povećanje količina crpljenih podzemnih voda iz postojećeg zdenca koji se nalazi na k.č.br. 54/1 k.o. Klokočevci, sa postojećih 16.000 m³/god. na 26.000 m³/god.

Planirani ukupni broj životinja iskazan kao kapacitet farme nakon završetka planiranog zahvata, prema koeficijentima za određivanje broja uvjetnih grla (UG) sukladno III. Akcijskom programu zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ br. 73/21) iznositi će **777,6 UG**.

Prema Prostornom planu uređenja Općine Đurđenovac ("Službeni glasnik" Općine Đurđenovac broj 8/06, 6/12, 5/18 i 6/18-pročišćeni tekst) planirani broj životinja iskazan kao kapacitet farme iznosi **674 UG**.

Budući da PPUG Donjeg Miholjca navodi različiti koeficijent uvjetnih grla za kategoriju Budući da PPUO Đurđenovac navodi različiti koeficijent uvjetnih grla za kategoriju tovljenika, prilikom izračuna kapaciteta planirane farme prema III. Akcijskom programu i prema PPUO Đurđenovac dolazi do razlike u broju uvjetni grla.

Nadalje, u PPUO Đurđenovac odredbama za provođenje, članak 147. je navedeno da u slučaju da se način preračunavanja regulira posebnim propisom, primjenjivat će se posebni propis.

Zbog prethodno navedene odredbe PPUO Đurđenovac u predmetnoj Studiji za izračune je korišten broj uvjetnih grla, odnosno maksimalni kapacitet predmetne farme je izražen sukladno podacima iz III. Akcijskog programa.

Sukladno prethodno navedenom, predviđeni maksimalni kapacitet farme nakon rekonstrukcije objekata iznositi će 5.184 tovljenika, odnosno 777,6 uvjetnih grla.

1.3 Opis glavnih obilježja tehnološkog procesa

Sukladno poslovnoj odluci, namjera je investitora rekonstruirati postojeću svinjogojsku farmu na k.č.br. 52/1, 53/2 i 54/1 k.o. Klokočevci.

Na lokaciji se nalazi postojeća farma Lipine koja je namijenjena tovu svinja te su u tu svrhu na lokaciji zahvata izgrađeni glavni objekti: 4 identična objekta tovilista.

Zahvatom je planirana rekonstrukcija manipulativnih površina, rekonstrukcija zgrada za tov svinja, rekonstrukcija hidrantske i sanitarno-tehnološke vodovodne mreže te rekonstrukcija laguna.

Da se spriječi nekontroliran ulazak ljudi i životinja na lokaciju farme, oko objekata farme bit će izvedena nova ograda.

Unutar objekata za tov (4 kom.) planira se ugraditi novi sustav grijanja i ventilacije, te električne rasvjete i ožičenja.

Sustav upravljanja okolišem

Dio proizvodnog procesa je i njegova kontrola. Nositelj zahvata će na planiranoj farmi uspostaviti sustav upravljanja okolišem sukladno NRT1. Zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama za intenzivan uzgoj peradi ili svinja (BAT Concussions on Best Available Techniques for the Intensive Rearing of Poultry and Pigs) (U daljnjem tekstu: Zaključci o NRT). Navedeni sustav upravljanja okolišem bit će implementiran do ishođenja okolišne

dozvole. Sustav može biti certificiran/verificiran ili bez certifikacije/verifikacije, a investitor se odlučio da će sustav biti bez certifikacije/verifikacije.

Objekti za tov svinja – glavni proizvodni objekti farme

Tovilišta su glavni proizvodni objekti farme u kojim se odvija tov svinja. Na farmi je 4 identična objekta za tov svinja pravokutnog oblika, veličine 1.240 m² svaki. Planiranim zahvatom se neće utjecati na mehaničku otpornost i stabilnost zgrade, već će se pregradni zidovi srušiti i izgraditi novi, tako da se zgrade podjele na tri dijela i na dvije tehničke sobe.

Planira se ugraditi novi sustav grijanja i ventilacije, te električne rasvjete i ožičenja. Do objekata je planirana izvedba novog voda za dovod pitke vode.

Radi lakšeg utovara svinja planirana je izgradnja dvije platforme (po jedna između dva objekta s jugozapadne strane) koje su spojene rampama sa izlazom iz objekata za tov svinja.

Na predmetnoj svinjogojskoj farmi u objektima za tov planirana je primjena sustav tova bez stelje na potpuno rešetkastom podu, što je povezano s manjim emisijama prašine (Zaključci o NRT, NRT 11. poglavlje 1.8.).

Prasad u prosječnoj težini od 25 kg dovozi se u objekte za tov iz uzgojne farme po principu "sve unutra sve van" za svaki pojedini odjeljak. Punjenje se vrši sa jedne uzgojne farme radi održavanja istog zdravstvenog statusa na farmi.

Punjenje objekata obavlja se sukcesivno u jednakim vremenskim razmacima tako da se proizvodnja odvija kontinuirano tijekom cijele godine.

Prasad se grupira u boksove prema veličini. Boksovi su dimenzija 5.3 x 2.54 m. Svaki boks namijenjen je za 18 prasadi sa podnom površinom po životinji od 0,75 m². Prilikom punjenja objekata u svakom odjeljku ostaju prazna dva boksa koja služe za smještaj bolesne i slabije prasadi u toku proizvodnje.

Prostor za smještaj tovljenika mora biti pripremljen za prijem prasadi (očišćen, dezinficiran i odmoren), a 24 sata prije ulaska prasadi treba uključiti ventilaciju i grijanje te prekontrolirati sisteme za napajanje i hranjenje.

Hranidba

Predviđena je automatska hranidba suhom hranom.

Hrana se prilagođava razvojnoj fazi i starosti svinja i priprema prema točno određenim recepturama kako bi se zadovoljile sve nutritivne potrebe svinja. Hranidba je automatska, suhom hranom po volji. Ispred svakoga objekta nalazit će se 2 silosa zapremine 31 m³ (18,6 t po silosu). Punjenje silosa obavljat će se direktno iz kamiona za rinfuzni prijevoz hrane. Lančastim transporterima hrana se doprema do hranilica. Svaki odjeljak ima posebno upravljanje sa hranidbom koje se podešava ovisno o starosti svinja

Sustav za hranidbu svinja će biti zatvoren i automatiziran (senzor reagira na zadnju punu hranilicu).

Dnevna potrošnja hrane iznosi 2,35 kg/tovljenik.

Napajanje

Vodoopskrba svinjogojske farme predviđena je putem postojećeg zdenca, čime se pokrivaju industrijske i sanitarne potrebe za vodom. Sustav za napajanje životinja sastoji se od medikatora za svaki odjeljak, razvoda vode do svakog boksa sa regulacijom tlaka i sustavom slavina te pojilica.

U objektima na farmi predviđeno je napajanje svinja po volji (ad libitum) putem automatskih pojilica (Zaključci o NRT, NRT 5. poglavlje 1.4.).

Za potrebe tehnološkog procesa na lokaciji, odnosno za korištenje tehnološke vode u proizvodnim objektima za napajanje životinja nakon kondicioniranja i za čišćenje istih te za sanitarne potrebe u upravnoj zgradi potrebno je povećanje količina crpljenih podzemnih voda

iz postojećeg zdenca koji se nalazi na k.č.br. 54/1 k.o. Klokočevci, sa postojećih 16.000 m³/god. na 26.000 m³/god.

Do povećanja količina zahvaćenih voda je došlo jer postojeća farma za tov svinja, nositelja zahvata tvrtke Farma Lipine d.o.o. uslijed nepovoljnih tržišnih uvjeta prije nije radila punim kapacitetom.

Zbog neodgovarajuće kvalitete vode iz zdenca, zahvatom je planirana ugradnja sustava za kondicioniranje vode.

Radi osiguranja dovoljne količine požarne vode, također je planirana izgradnja spremnika veličine 10,5 x 5,5 x 2,0 m. Na stropnoj ploči spremnika će se izgraditi prostor za opremu za doradu vode.

Ventilacija

Predviđena ventilacija prostora obavlja se kombinacijom prirodne ventilacije putem ventilacijskih zaklopki te prisilne ventilacije putem krovnih odsisnih ventilatora.

Ventilacijske zaklopke upravljane su automatikom koja je zadužena za održavanje zadanih mikroklimatskih uvjeta.

U trenucima kada prirodna ventilacija ne može zadovoljiti zadane mikroklimatske uvjete pali se automatski prisilna ventilacija putem krovnih ventilatora.

Krov je izoliran kako bi se ljeti spriječilo zagrijavanje zraka u objektima. Upravljanje ventilacijom i grijanjem biti će preko centralne upravljačke jedinice. Svi objekti biti će povezani informatičkim kablom na centralno računalo koje će putem uređaja (sondi) za mjerenje temperature i vlage bilježiti sve parametre rada sustava, te će biti omogućena dojava nepravilnosti u radu putem alarma (svjetlosni i zvučni).

Kako je sustav potpuno automatiziran i radi na principu podtlaka, svi otvori u objektu moraju biti jako dobro brtvljeni (Zaključci o NRT, NRT 8. poglavlje 1.6.).

Grijanje

Tijekom zimskog perioda u objektima za tov je predviđeno dogrijavanje zraka pomoću plinskih grijalice snage 30 kW. Plinske grijalice su kontrolirane termostatom ili putem računala i opremljene su zaštitom od plamena. Ako se iz nekog razloga uređaj ne pali ili se plamen ugasi, opskrba plinom odmah prestaje sa radom. Za rad navedenih grijalica nije potreban priključak na dimnjak.

Za rad navedenih uređaja na lokaciji se nalazi postojeći priključak na javnu plinsku distribucijsku mrežu.

Rasvjeta

Rasvjeta u zgradi za tov svinja je prirodna-prozorima na bočnim zidovima, veličine prozora 130x85 cm, te umjetna rasvjetnim tijelima kojima se osigurava osvjetljenje od 200 Luxa tijekom 16 sati dnevno. Umjetna rasvjeta je automatski upravljana.

Na lokaciji će biti izvedena i vanjska rasvjeta. Predmetna vanjska javna rasvjeta podjeljena je u dva tipa.

Cestovna rasvjeta na pocinčanim stupovima i lokalna vanjska rasvjeta na pojedinim objektima. Cestovna rasvjeta postavljena je na pocinčane stupove visine 12 m sa konzolama, a razmak između stupova je između 25 i 45m, ovisno o rezultatima proračuna. Stupovi rasvjete postavljeni se jednostrano u zelenoj površini na min. udaljenosti od ruba prometnice od 0,4m. Paralelno s podzemnim kabelima polaže se i pocinčana čelična traka, a u svrhu uzemljenja metalnih stupova. Na svim stupovima predviđene su LED svjetiljke cestovnih svjetlotehničkih karakteristika.

Na objektima je predviđeno postavljanje LED reflektora.

Vanjska rasvjeta mora biti projektirana i izvedena u skladu sa Zakonom o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja („Narodne novine“ br. 14/19) te u skladu s Pravilnikom o zonama rasvjetljenosti, dopuštenim vrijednostima rasvjetljavanja i načinima upravljanja rasvjetnim sustavima („Narodne novine“ br. 128/20).

Kontrola svinja na farmi

Redovitim kontrolama na farmi sve sumnjive i bolesne životinje će se izdvajati u posebne boksove te će se nad njima provoditi odgovarajući veterinarski postupci.

Postupak s uginulim životinjama

Uginuća će se sanirati prema propisanim postupcima na neškodljiv način, za što će na farmi postojati posebna rashladna komora - kontejner za uginule životinje s temperaturom na +4 °C do odvoza lešina u kafileriju.

Čišćenje i dezinfekcija

Nakon završetka tova objekt se pere visokotlačnim uređajima za pranje i uklanjaju se svi zaostaci organske tvari.

Dezinfekcija objekta obavlja se 48 sati prije ulaska svinja sa odabranim bio-razgradivim dezinfekcijskim sredstvom.

Dezinfekcijske barijere

Kako bi se osigurala dezinfekcija kotača vozila na ulazu i na izlazu iz farme nalaze se postojeće dezinfekcijske barijere na kolnome i pješačkome ulazu dimenzija 10,4 m × 6,0 m × 0,3 m i 1,0 m × 1,2 m × 0,1 m ispunjene vodenom otopinom dezinficijensa. Dezinfekcijske barijere su građene od materijala koji nije podložan koroziji i koji dobro podnosi opterećenje teških transportera (kolna dezinfekcijska barijera). Zbog održavanja čistoće prije i nakon barijere nalazi se betonirani prostor. Ulaz i izlaz iz barijere je postupan (kosina 1,5 metar). Obje barijere su načinjene tako da se mogu nesmetano čistiti i prati. U sklopu dezinfekcijske barijere nalaze se i dezinfekcijska vrata, načinjena od plastične ili lako savitljive metalne cijevi, perforirana, za dezinfekciju vozila s vanjske strane dok prolazi barijerom.

Otpadna voda iz dezinfekcijske barijere (kolne i pješačke) odvodi se PVC cijevima u postojeću sabirnu jamu kapaciteta 24 m³ smještenu uz dezbarijeru (Zaključci o NRT, NRT 7. poglavlje 1.5.).

Iznojavanje

Gnojovka i industrijske otpadne vode od pranja objekta se zajedno putem rešetkastog poda kanaliziraju u sabirne kanale ispod proizvodnih objekata (Zaključci o NRT, NRT 5. poglavlje 1.4.).

Na kraju kanala ugrađeni su sifoni - čepovi. Podizanjem zatvarača – čepova gnojovka se kanalizacijskim sustavom iz proizvodnih objekata odvodi do predlagune za prihvata gnojovke. Gnojovka će se iz predlagune prepumpavati u cisterne te odvoziti u lagune koje se nalaze oko 200 m sjeverno od sabirne jame (Zaključci o NRT, NRT 7. poglavlje 1.5.). Nakon rješenja imovinsko pravnih odnosa s Republikom Hrvatskom na čijem se zemljištu (k.č.br. 52/1 k.o. Klokočevci) nalaze lagune (2 kom.) pojedinačnog kapaciteta od 10.450 m³, zahvatom je predviđena sanacija laguna na način da se iste očiste do ostvarivanja svog punog kapaciteta te da se oblože namjenskim PE folijama za osiguranje vodonepropusnosti.

2 VARIJANTNA RJEŠENJA ZAHVATA

U početnoj fazi stvaranja preduvjeta za realizaciju planiranog zahvata je razmatrana varijanta izgradnje nove farme na novoj neizgrađenoj čestici te rekonstrukcija postojeće farme Lipine.

Analizom se došlo se do zaključka da rekonstrukcija postojeće farme Lipine zbog niza pogodnosti najprihvatljivija.

Naime, izgradnjom nove farme na novoj neizgrađenoj čestici, došlo bi do gubitka prirodnog stanišnog tipa koji se u tom trenutku nalazi na lokaciji gradnje, došlo bi do novih emisija u zrak zbog prometa i uzgoja tovljenika koji bi se obavljao na novoj lokaciji te bi bilo potrebno izgraditi potpuno novu infrastrukturu kao i nove skladišne kapacitete za skladištenje gnojovke. Izgradnja nove farme bi dovela do većih emisija u zrak tijekom izgradnje, jer je potrebno izgraditi potpuno novu farmu u odnosu na postojeću gdje se već nalazi izgrađeni objekti kojima je potrebna samo rekonstrukcija i modernizacija. Također, u okolni prostor bi se unio novi antropogeni element koji do tada nije bio u prostoru i koji bi promijenio postojeću vizuru. Nadalje, budući da je za potrebe tehnološkog procesa potrebno izvesti umjetnu rasvjetu došlo bi do promjene u razini svjetlosnog onečišćenja, odnosno došlo bi do povećanja svjetlosnog onečišćenja. Izgradnjom nove farme došlo bi do stvaranja novih neupojnih površina što bi potencijalno moglo dovesti do povećanja rizika od poplava okolnog područja.

Odabirom varijante rekonstrukcije postojeće farme, a koja je predmet ovog postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš, nositelj zahvata je odabrao lokaciju u poljoprivrednom kraju, na lokaciji na kojoj se već nalazi postojeća farma i koja je u okruženju poljoprivrednih površina, a kojima raspolaže nositelj zahvata.

Na parcelama na kojima se planira zahvat već je prisutan antropogeni utjecaj koji se očituje kroz postojeću farmu za tov svinja s pratećim objektima. Na predmetnim česticama nema zaštićenih prirodnih vrijednosti na koje bi zahvat mogao imati utjecaj. Rekonstrukcijom postojeće farme neće doći do promjene u postojećem krajobrazu prostora, budući da se na lokaciji već nalaze objekti antropogenog podrijetla. Također, modernizacijom postojećeg sustava umjetne rasvjete te ugradnjom novog sustava ventilacije, potencijalno će doći do smanjenja utjecaja na zrak u odnosu na postojeće utjecaje, budući da su novi sustavi energetske učinkovitiji te troše manje električne energije, a što za posljedicu ima manje emisije CO₂. Nadalje, u okruženju postojeće farme se nalaze poljoprivredne površine kojima raspolaže nositelj zahvata čime se smanjuje udaljenost za aplikaciju gnojovke, a što za posljedicu ima i manju potrošnju goriva, odnosno manju emisiju CO₂.

Sukladno navedenom, rekonstrukcija i modernizacija postojeće farme je najprihvatljivija varijanta, budući da će se realizacija zahvata izvesti na području u kojem se već nalaze objekti za poljoprivrednu proizvodnju, u okruženju poljoprivrednih površina kojima raspolaže nositelj zahvata i koja neće dovesti do gubitaka u okolišu u odnosu na varijantu izgradnje potpuno nove farme na neizgrađenoj čestici.

3 PODACI I OPIS LOKACIJE ZAHVATA I PODACI O OKOLIŠU

3.1 Opis postojećeg stanja okoliša na koji bi zahvat mogao imati značajan utjecaj

Zaštićena područja

Sukladno Kartografskom prikazu zaštićenih područja RH planirani zahvat ne nalazi se unutar zaštićenih područja.

Najbliže zaštićeno područje lokaciji predmetnog zahvata je spomenik parkovne arhitekture Našice - park oko dvorca, udaljen oko 10 km od lokacije zahvata.

Ekološki sustavi i staništa

Prema izvodu iz Karte kopnenih nešumskih staništa Republike Hrvatske 2016. lokacija predmetnog zahvata se nalazi na stanišnim tipovima:

- J. Izgrađena i industrijska staništa
- D.1.2.1./A.1.1. / 1.7. Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva/ Stalne stajačice/ Zajednice nitrofilnih, higrofilnih i skiofilnih staništa
- D.1.2.1./ I.1.7. Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva/ Zajednice nitrofilnih, higrofilnih i skiofilnih staništa
- I.2.1. Mozaici kultiviranih površina.

Stanišni tip J. Izgrađena i industrijska staništa se nalazi na k.č.br. 54/1 i 53/2 k.o. Klokočevci, odnosno na području gdje se nalazi predmetna farma za tov svinja.

Kombinirani stanišni tipovi D.1.2.1./A.1.1. / 1.7. i D.1.2.1./ I.1.7. te stanišni tip I.2.1. su označeni na k.č.br. 52/1 k.o. Klokočevci, a na kojoj se nalaze postojeće lagune u kojima se skladišti gnojovka koja nastaje na predmetnoj svinjogojskoj farmi, a koja se također planira rekonstruirati.

Lokaciju zahvata čini postojeća farma u kojoj se odvija proizvodnja dulji niz godina. Prema detaljnom uvidu lokacije zahvata vidljivo je da se obuhvat zahvata nalazi na stanišnom tipu J. Izgrađena i industrijska staništa (farma s pratećim objektima na k.č.br. 54/1 i 53/2 k.o. Klokočevci), dok se na sjevernom dijelu (na k.č.br. 52/1 k.o. Klokočevci) nalazi zelena površina koje se redovito održava te laguna, koja je u funkciji i u kojoj se skladišti gnojovka.

Na lokaciji zahvata nema rijetkih i ugroženih stanišnih tipova sukladno Pravilnika o popisu stanišnih tipova i karti staništa („Narodne novine“, br. 27/21).

Budući da će se planirana rekonstrukcija odvijati na području gdje se već nalaze postojeći objekti svinjogojske farme koji su u funkciji, neće doći do zauzeća novih površina u krugu predmetne farme.

Strogo zaštićene i ostale divlje vrste

Lokacija zahvata se nalazi na parcelama k.č.br. 52/1, 53/2 i 54/1 k.o. Klokočevci na kojima se dulji niz godina provodi intenzivni tov svinja. Krug farme se redovito kosi i održava te iz tog razloga na samoj lokaciji zahvata nisu zamijećene biljne i životinjske vrste zaštićene Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“ br. 144/13, 73/16).

Ekološka mreža

Predmetni zahvat se ne nalazi na području ekološke mreže Natura 2000.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, br. 80/19) na širem promatranom području, na udaljenosti od oko 0,57 km od lokacije zahvata nalazi se slijedeća područja ekološke mreže Natura 2000:

- područje očuvanja značajno za ptice (POP):
 - HR1000011 Ribnjaci Grudnjak i Našice
- područje očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)
 - HR2001085 Ribnjak Grudnjak s okolnim šumskim kompleksom.

Tlo i korištenje zemljišta

Lokacija zahvata se nalazi u Panonskoj regiji, tj. u P-2- Središnjoj panonskoj podregiji.

Prema pedološkoj Karti države Hrvatske lokacija zahvata se nalazi na pedokartografskoj jedinici pseudoglej (pseudoglej na zaravni, pseudoglej – glej i euglej) (70:20:10).

Prema CORINE Land Cover (CLC) klasifikaciji, na području zahvata zemljišni pokrov prema namjeni je nenavodnjavano poljoprivredno zemljište (CLC 211).

Seizmološke značajke

Sukladno podacima iz Građevinskog projekta rekonstrukcije (broj projekta: 28/22-PK-PFK, svibanj 2022.) lokacija zahvata se nalazi na području VIII° prema MCS ljestvici (Mercalli-Cancani-Sieberg).

Sukladno prethodno navedenom, zahvatom planirane građevine moraju biti otporne na VIII° stupanj MCS ljestvice.

Reljefne i hidrološke značajke

Prostor Općine Đurđenovca dio je šireg prostora Slavonske Podravine. S obzirom na prirodno – geografska obilježja mnogo je deficitarnije područje za razliku od ostalih dijelova Istočne Hrvatske. To se odnosi prvenstveno na složeniju reljefnu strukturu koja se od dravske nizine postepeno izdiže preko ocjeditog podgorja i pobrđa, do gorskih masiva Papuka i Krndije.

Najvećim dijelom Slavonska Podravina pripada tvz. Dravskoj potolinskoj zoni, s izuzetkom horstorskih masiva Papuka i Krndije.

Reljef ovog prostora karakterizira stepenast karakter te izduženost u smjeru sjeverozapad-jugoistok. Prostor općine Đurđenovac je na kontaktu nizinskog dijela Slavonske Podravine i podgorja Papuka, što pripada reljefnim cjelinama virmskih terasa Drave te papučkog pobrđa i podgorja.

Na formiranje ovih reljefnih cjelina, odnosno velikih utjecaja na morfološki izgled prostora imao je akumulacijski rad rijeke Drave, odnosno kombinacija klimatskih i tektonskih utjecaja na erozivnu i akumulacijsku djelatnost rijeke Drave i njezinih pritoka.

Prostor općine Đurđenovac dio je vodnog područja sliva Drave i Dunava, u okviru kojeg su formirana manja slivna područja. Kroz područje općine Đurđenovac protječu vodotoci: Vučica, Našička rijeka, Bukvik, Iskrice, Marjanac, Crnac, Ražljevo, Crna voda, Pribiševačka rijeka, Lukavac, Jazvanac.

Drava, čijem vodnom području pripada Općina, ima pluvijalno-glacijalni (kišno-ledenjački) režim kojeg karakterizira mala vodnost zimi, a velika u proljeće i početkom ljeta. Srednji protok Drave kreće se oko 555 m³/s. Srednje brzine donjeg toka rijeke Drave kreću se oko 0,7 m/s, dok maksimalna brzina toka može dosegnuti i 1,5 m/s pri ekstremno velikim protocima.

Prema izvodu iz registra zaštićenih područja – područja posebne zaštite voda (Geoportal-Hrvatske vode), lokacija predmetnog zahvata se nalazi izvan zone sanitarne zaštite izvorišta. Sukladno navedenom izvodu najbliže vodozaštitno područje III. zone sanitarne zaštite izvorišta "Donji Miholjac" nalazi se na udaljenosti oko 15,6 km od lokacije predmetnog zahvata. Međutim, lokaciji zahvata su bliža izvorišta Velimirovac i Đurđenovac. Za crpilišta Đurđenovac i Velimirovac nosu donesene Odluke o zonama sanitarne zaštite, ali su izrađeni prijedlozi granica sanitarne zaštite i crpilišta su obuhvaćena u Novelaciji Plana razvitka vodoopskrbe Osječko-baranjske županije (prosinac 2011. godine). Prema prijedlogu granica zona sanitarne zaštite lokaciji zahvata najbliže je izvorište Velimirovac čija se granica vodozaštitnog područja nalazi na udaljenosti od oko 3,2 km južno od lokacije zahvata.

Sukladno izvotku iz karte opasnosti od poplava po vjerojatnosti pojavljivanja lokacija zahvata se nalazi na području opasnosti od poplava. Na području male vjerojatnosti pojavljivanja od poplava se nalaze postojeće lagune za skladištenje gnojovke, a koje se nalaze

na k.č.br. 52/1 k.o. Klokočevci. Proizvodni objekti te ostali pomoćni objekti farme na k.č.br. 53/2 i 54/1 k.o. Klokočevci se ne nalaze na području od opasnosti od poplava.

Sukladno izvratku iz karte rizika od poplava Hrvatskih voda, lokacija zahvata se ne nalazi na području rizika od poplava.

Stanje vodnih tijela

Ispod lokacije zahvata leži vodno tijelo podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA koje je prema dobivenim podacima iz Registra vodnih tijela u dobrom stanju s obzirom na kemijsko i količinsko stanje.

Za potrebe tehnološkog procesa na lokaciji, odnosno za korištenje tehnološke vode u proizvodnim objektima za napajanje životinja i za čišćenje istih te za sanitarne potrebe zaposlenika potrebno je povećanje količina crpljenih podzemnih voda iz postojećeg zdenca koji se nalazi na k.č.br. 54/1 k.o. Klokočevci.

Za zahvaćanje vode iz zdenca planirano je ishodaenje koncesije za korištenje voda na količinu od 26000 m³/god, što je povećanje od 10000 m³/god odnosu na postojeće zahvaćane količine vode na lokaciji.

Klimatološke značajke i kvaliteta zraka

Klimatska obilježja prostora Općine Đurđenovac dio su klime šireg prostora Istočne Hrvatske, gdje prevladava umjereno kontinentalna klima.

Prema Köppenovoj klasifikaciji to je prostor umjereno tople kišne klime.

Podaci vezani za kvalitetu zraka na području zahvata preuzeti su iz Izvješća o praćenju kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske za 2020. godinu. Uredbom o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 1/14), područje RH podijeljeno je u pet zona i četiri aglomeracije.

Područje zahvata smješteno je u zonu HR 1 „Kontinentalna Hrvatska“.

Svjetlosno onečišćenje

Na lokaciji zahvata je svjetlosno onečišćenje prisutno u vrijednosti od 21,58 mag/arc sec². Na području lokacije zahvata svjetlosno onečišćenje sukladno skali tamnog neba po Bortle-u1 pripada klasi 4, odnosno prisutno svjetlosno onečišćenje je karakteristično za područja prijelaza ruralnih u suburbana područja.

Sukladno članku 3. stavak 1. planirani zahvat se nalazi na popisu izuzetaka od primjene odredbi Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja („Narodne novine“, br. 14/19). Također, sukladno članku 4. Pravilnika o zonama rasvijetljenosti, dopuštenim vrijednostima rasvjetljavanja i načinima upravljanja rasvjetnim sustavima („Narodne novine“, br. 128/20) odredbe istog se ne odnose na planirani zahvat.

Budući da će se prilikom projektiranja poštivati zabrana korištenja izvora svjetlosti bilo koje vrste usmjerenih u nebo, da će vanjska rasvjeta biti projektirana tako da zadovoljava svjetlotehničke norme i zakone, a sukladno opisu u poglavlju 1.2., potpoglavlje Rasvjeta te da se planirani zahvat nalazi na popisu izuzetaka Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja („Narodne novine“, br. 14/19) i Pravilnika o zonama rasvijetljenosti, dopuštenim vrijednostima rasvjetljavanja i načinima upravljanja rasvjetnim sustavima („Narodne novine“, br. 128/20) ne očekuje se utjecaj svjetlosnog onečišćenja planiranog zahvata.

Krajobrazne značajke

Prema Krajobraznoj regionalizaciji Hrvatske s obzirom na prirodna obilježja lokacija zahvata nalazi se u osnovnoj krajobraznoj jedinici Panonska gorja.

Kulturna baština

Prema registru kulturnih dobara Ministarstva kulture Republike Hrvatske na području planiranog zahvata nema registriranih i zaštićenih lokaliteta kulturne baštine.

Najbliže zaštićeno kulturno dobro lokaciji zahvata je Arheološko nalazište Lipina 1 (Z-6608) – udaljeno oko 140 m.

Buka

Lokacija planiranog zahvata smještena je izvan granica građevinskog područja na zemljištu namjene P3 – ostala obradiva tla.

U okruženju farme, nalaze se obradive površine te sjeveroistočno se nalazi svinjogojska farma kapaciteta 490 mjesta za krmače, dok su prvi objekti u građevinskoj zoni (3. zona mješovite, pretežito stambene namjene) nalaze se na udaljenosti od oko 40 m zapadno od ruba parcele na kojoj se nalazi zahvat, odnosno oko 150 m od najbližeg objekta za tov.

U članku 5. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka („Narodne novine“, br. 143/21) navedeno je da za područja u kojima je postojeća razina rezidualne buke jednaka ili viša od dopuštene razine prema Tablici 1. iz članka 4. ovoga Pravilnika, imisija buke koja bi nastala od novoprojektiranih, izgrađenih ili rekonstruiranih odnosno adaptiranih građevina s pripadnim izvorima buke ne smije prelaziti dopuštene razine iz Tablice 1. iz članka 4. Pravilnika, umanjene za 5 dB(A). Nadalje, za područja u kojima je postojeća razina rezidualne buke niža od dopuštene razine prema Tablici 1. iz članka 4. ovoga Pravilnika, imisija buke koja bi nastala od novoprojektiranih izgrađenih, rekonstruiranih ili adaptiranih građevina s pripadnim izvorima buke ne smije povećati postojeće razine buke za više od 1 dB(A).

Prema prethodno navedenom Pravilniku, farma je smještena u zoni 6. Na granici ove zone s najbližom zonom 3. buka ne smije prelaziti dopuštene razine buke na granici zone 3., odnosno 55 dB (A) za vremensko razdoblje "dan" i "noć", 45 dB (A) za vremensko razdoblje "večer" kao i 57 dB (A) za cjelodnevno razdoblje "dan-večer-noć".

Poljoprivreda i šumarstvo

Prema kartografskom prikazu javnih podataka Hrvatskih šuma lokacija zahvata ne nalazi se na šumskom području. Lokaciji zahvata najbliži je odsjek privatnih šuma na udaljenosti od oko 0,5 km.

Lovstvo

Lokacija zahvata nalazi se u obuhvatu lovišta XIV/176 Ribnjak. Površina lovišta iznosi 3669 ha.

4 OPIS UTJECAJA ZAHVATA NA OKOLIŠ, TIJEKOM GRAĐENJA, KORIŠTENJA I UKLANJANJA ZAHVATA

4.1 Utjecaji na sastavnice okoliša

Utjecaji na biološku raznolikost

Utjecaj zahvata na zaštićena područja

Prema Kartografskom zaštićenih područja RH, lokacija planiranog zahvata ne nalazi se unutar zaštićenih područja.

Obzirom na udaljenost zahvata od najbližeg zaštićenog područja te lokalnog karaktera samog zahvata, isti neće imati utjecaj na zaštićena područja.

Utjecaj zahvata na ekološke sustave i staništa

Prema izvodu iz Karte kopnenih nešumskih staništa Republike Hrvatske 2016., lokacija predmetnog zahvata se nalazi na slijedećim stanišnim tipovima: J. Izgrađena i industrijska staništa, D.1.2.1./A.1.1. / 1.7. Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva/ Stalne stajačice/ Zajednice nitrofilnih, higrofilnih i skiofilnih staništa, D.1.2.1./ I.1.7. Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva/ Zajednice nitrofilnih, higrofilnih i skiofilnih staništa i I.2.1. Mozaici kultiviranih površina.

Stanišni tip J. Izgrađena i industrijska staništa se nalazi na k.č.br. 54/1 i 53/2 k.o. Klokočevci, odnosno na području gdje se nalazi predmetna farma za tov svinja.

Kombinirani stanišni tipovi D.1.2.1./A.1.1. / 1.7. i D.1.2.1./ I.1.7. te stanišni tip I.2.1. su označeni na k.č.br. 52/1 k.o. Klokočevci, a na kojoj se nalaze postojeće lagune u kojima se skladišti gnojovka koja nastaje na predmetnoj svinjogojskoj farmi, a koja se također planira rekonstruirati.

Lokaciju zahvata čini postojeća farma u kojoj se odvija proizvodnja dulji niz godina. Prema detaljnom uvidu lokacije zahvata vidljivo je da se obuhvat zahvata nalazi na stanišnom tipu J. Izgrađena i industrijska staništa (farma s pratećim objektima na k.č.br. 54/1 i 53/2 k.o. Klokočevci), dok se na sjevernom dijelu (na k.č.br. 52/1 k.o. Klokočevci) nalazi održavana zelena površina koje se redovito održava te održavana laguna, koja je u funkciji i u kojoj se skladišti gnojovka.

Na lokaciji zahvata nema rijetkih i ugroženih stanišnih tipova sukladno Pravilnika o popisu stanišnih tipova i karti staništa („Narodne novine“, br. 27/21).

Budući da će se planirana rekonstrukcija odvijati na području gdje se već nalaze postojeći objekti svinjogojske farme koji su u funkciji, neće doći do zauzeća novih površina u krugu predmetne farme.

Sukladno prethodno navedenom, planirani zahvat neće imati utjecaja na ugrožene i rijetke stanišne tipove.

Utjecaj zahvata na ekološku mrežu

Predmetni zahvat se ne nalazi na području ekološke mreže Natura 2000.

Na širem promatranom području, na udaljenosti od oko 570 m od lokacije zahvata nalazi se područje ekološke mreže Natura 2000, odnosno područje očuvanja značajno za ptice (POP)-HR100011 Ribnjaci Grudnjak i Našice te područje očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) - 2001085 Ribnjak Grudnjak s okolnim šumskim kompleksom.

Za lokaciju zahvata je proveden postupak Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu te je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja 08. srpnja 2022. godine izdalo Rješenje (KLASA: UP/I-352-03/22-06/32, URBROJ: 517-10-2-2-22-2) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.

Utjecaji na tlo i korištenje zemljišta

Mogući utjecaj na tlo planiranog zahvata mogu se pojaviti prilikom rekonstrukcije postojećih građevina, prilikom građenja novih te uslijed rada postrojenja.

Prilikom samog građenja utjecaj na tlo će se očitovati zbog trajnog gubitka tla i onečišćenja prilikom građevinskih radova.

Tijekom rekonstrukcije i izgradnje novih objekata na lokaciji zahvata smanjit će se zelena površina, skinut će se humusni sloj tla.

Kod građenja i rada postrojenja, korištenje mehanizacije i radnih strojeva može imati negativan utjecaj na tlo uslijed istjecanja ili neispravne manipulacije s gorivom i mazivom iz strojeva i opreme.

Vode

Tijekom izgradnje zahvata može doći do onečišćenja voda uslijed neodgovarajuće organizacije tijekom građenja, odnosno izlivanja maziva iz građevinskih strojeva, izlivanja goriva tijekom pretakanja, nepropisno odlaganje otpada – istrošena ulja, iskopani materijali. Tijekom rada postrojenja može doći do onečišćenja voda uslijed propuštanja kanalizacije otpadnih sanitarnih ili industrijskih voda zbog neodržavanja sustava za odvodnju.

Utjecaj svinjogojske farme na vode je moguć i u slučaju neadekvatnog načina izgnojavanja, spremanja i zbrinjavanja gnojovke. Kod sustava izgnojavanja može doći do onečišćenja podzemnih voda ukoliko bi došlo do propuštanja sustava za izgnojavanje i lagune.

Skladištenje gnojovke bi moglo uzrokovati onečišćenje u slučaju kada bi se nakon izgnojavanja gnojovka odlagala na propusne površine ili direktno na poljoprivredno zemljište.

Nadalje bi do onečišćenja moglo doći ukoliko bi korištenje gnojovke bilo na području izloženom velikom riziku od onečišćenja.

Gnojovka i industrijske otpadne vode od pranja objekta i otpadna voda nastala od ispiranja filtera postrojenja za preradu vode će se odvoditi do predlagune za prihvata gnojovke te se iz nje prepumpavati u cisterne te odvoziti u lagune koje se nalaze oko 200 m sjeverno od predlagune.

Odvodnja s površine horizontalnih silosa riješit će se ugradnjom betonskih kanalicu u punoj širini horizontalnih silosa. Betonska kanalicu izvest će se s padom prema slivnicima otkud se sustavom kanalizacijskih cijevi procijeđeni silažni sok odvodi do sabirne jame, odakle se prepumpava u cisterne i odvozi u lagune.

Sukladno analizi sirove bunarske vode koja je izrađena na susjednoj k.č.br. 52/3 k.o. Klokočevci gdje će se nalaziti svinjogojska farma kapaciteta 490 mjesta za krmače, u vodi su pristune povećane koncentracije amonijaka, željeza, mangana i arsena koji će biti potrebno pročititi u postrojenju za preradu vode (Prilog 15.). Filteri postrojenja za preradu bunarske vode ispirat će se noću u protustrujnom načinu rada vodom iz zdenca bez upotrebe kemijskih sredstava. Otpadne vode od pranja filtera će se nakon pročišćavanja u taložnici cjevovodom odvoditi u prelagunu te iz nje cisternama odvoditi u postojeće lagune. Prema rezultatima analiza otpadnih industrijskih voda od pranja filtera na farmama koje koriste istu tehnologiju prerade i pročišćavanja u ovim vodama, očekuju se koncentracije željeza, mangana i arsena u skladu s Pravilnikom o граниčnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“ br. 26/20).

Opskrba vodom na lokaciji je osigurana iz vlastitog zdenca.

Sirova voda iz zdenca transportirat će se do postrojenja za preradu vode, a zatim će se prerađena voda rekonstruiranom vodoopskrbnom mrežom farme koristiti za sanitarne i industrijske namjene.

Radom postojećeg zdenca za crpljene podzemne vode koji se nalazi na lokaciji zahvata predviđeno je ukupno zahvaćanje podzemne vode u količini od oko 26.000 m³/god. U odnosu na postojeće crpljene količine, planirano povećanje iznosi 10.000 m³/god. Prema Ugovoru o koncesiji za zahvaćanje voda za tehnološke potrebe na farmi za tov svinja Lipine (Klasa: UP/I^o-034-02/00-01/50, Ur.broj: 527-1-2/46-00-0003) moglo se zahvaćati voda u količini od najviše $Q_{max} = 44,00 \text{ m}^3/\text{dan}$, odnosno najviše $Q_{max} = 16.000,00 \text{ m}^3/\text{godišnje}$. Budući da je planirano povećanje količine crpljene vode, nositelj zahvata će zatražiti novu koncesiju za gospodarsko korištenje vode u prethodno navedenoj količini.

Planirano povećanje količina zahvaćenih voda u iznosu od 10000 m³/god, iz tijela podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE IDUNAVA, iznosit će oko 0,0024 % od ukupnih količina obnovljivih zaliha navedenog tijela podzemne vode. Shodno navedenom, ukupno zahvaćene količine navedenog tijela podzemne vode bi iznosile 5,3024 %. S obzirom na zanemarivu vrijednost crpljenja podzemnih voda u odnosu na ukupnu količinu obnovljivih zaliha ne očekuje se negativan utjecaj zahvata na količinsko stanje navedenog tijela podzemne vode.

Nadalje, sukladno Hidrogeološkom Elaboratu za zahvat vode iz podzemnih vodonosnika iz zdenca na lokaciji farma Lipine d.o.o. zdenac je bio testiran za potrebe utvrđivanja izdašnosti.

Prema dobivenim rezultatima utvrđeno je da je sadašnja izdašnost zdenca od $Q_{\max} = 4,26$ l/s dovoljna za snabdjevanje potreba farme, odnosno za količinu od 26.000 m³/god. Tražene potrebe moguće je zadovoljiti radom zdenca po režimu od 8 h na dan s crpnom količinom od 2,47 l/s, a dokazanom maksimalnom izdašnosti istu količinu je moguće zadovoljiti i uz znatno kraći rad zdenca na dan. Iz navedenog je vidljivo da izdašnost postojećih zdenaca zadovoljava potrebe farme za vodom.

Budući da na lokaciji nema ispuštanja nepročišćenih otpadnih voda u okoliš, osim čistih i potencijalno onečišćenih oborinskih voda, neće biti utjecaja na kemijsko i količinsko stanje tijela podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA. Odvodnja oborinskih voda s internih prometnica i manipulativnih površina riješena je izvedbom uzdužnih i poprečnih padova površine. Jednim dijelom riješiti će se ispuštanjem u otvorene postojeće oborinske kanale na samoj farmi, te u zelene površine farme. Uzimajući u obzir kapacitet postrojenja i mali broj kamiona koji će dolaziti na lokaciju kako je navedeno u poglavlju 4.3.1. te koji se neće dulje zadržavati na lokaciji, odnosno bit će prisutni na lokaciji u vremenu dok se ne istovare ili utovare proizvodi i sirovine, nije vjerojatno onečišćenje vodnih tijela u okruženju od oborinskih voda s internih prometnica i manipulativnih površina.

Sukladno izvratku iz karte opasnosti od poplava po vjerojatnosti pojavljivanja lokacija zahvata se nalazi na području opasnosti od poplava. Na području male vjerojatnosti pojavljivanja od poplava se nalaze postojeće lagune za skladištenje gnojovke, a koje se nalaze na k.č.br. 52/1 k.o. Klokočevci. Proizvodni objekti te ostali pomoćni objekti farme na k.č.br. 53/2 i 54/1 k.o. Klokočevci se ne nalaze na području od opasnosti od poplava. Budući da se lagune nalaze na području male vjerojatnosti od poplava (povratno razdoblje od 1000 godina) te da se oko laguna nalazi nasip visine 2 m, ne očekuje se negativan utjecaj poplava na iste.

Sukladno izvratku iz karte rizika od poplava Hrvatskih voda, lokacija zahvata se ne nalazi na području rizika od poplava.

Prema Tablici 4. III. Akcijskog programa, veličina spremnika za stajski gnoj prema vrsti domaće životinje i obliku stajskog gnoja, za šestomjesečno razdoblje prikupljanja (u m³), skladišni prostor mora svojom veličinom osigurati 3.318 m³. Na farmi će se industrijska otpadna voda od pranja objekata odvoditi zajedno s gnojovkom u lagune. Količina industrijske otpadne vode od pranja objekata za šestomjesečno razdoblje bit će 518,5 m³, odnosno 1.037 m³ godišnje. Osim industrijska otpadna voda od pranja objekata i gnojovke u lagune će se odvoditi i otpadna voda nastala od ispiranja filtera postrojenja za preradu vode te silažni sok (procjedna voda) s površine horizontalnih silosa. Količina otpadna voda nastala od ispiranja filtera za šestomjesečno razdoblje bit će 730 m³, odnosno 1460 m³ godišnje, a količina silažnog soka za šestomjesečno razdoblje bit će oko 750 m³, odnosno 1500 m³ godišnje.

Nositelj zahvata raspolaže s 20.900 m³ skladišnog prostora za šestomjesečno razdoblje skladištenja gnojovke, a potrebno je 5.316,5 m³ te stoga ispunjava uvjet iz članka 13. stavak 3. III. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ br. 73/21).

Nadalje, na lokaciji će rekonstrukcijom farme kapaciteta 777,6 UG nastajati 62.208 kg/N/god., odnosno 62,208 t/N/god.

Prema članku 9., stavak 1., III. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ br. 73/21) u tijeku jedne kalendarske godine poljoprivredno gospodarstvo može gnojiti poljoprivredne površine stajskim gnojem do granične vrijednosti primjene dušika od 170 kg/ha dušika (N).

Potrebne poljoprivredne površine za aplikaciju gnojovke iznose 366 ha.

Gnojovka će se rasprostirati na poljoprivredne površine s kojima nositelj zahvata raspolaže na temelju ugovora o koncesiji. Ukupna dostupna površina za aplikaciju gnojovke iznosi 514,09 ha. Tijekom skladištenja gnojovke na lokaciji ne provodi se homogenizacija gnojovke, odnosno provodi se homogenizacija prije izuzimanja gnojovke iz lagune te njezinog apliciranja na poljoprivredne površine.

Uzimajući u obzir članak 9. III. Akcijskog programa te dostupne poljoprivredne površine za aplikaciju gnojovke, može se zaključiti da planirana svinjogojska farma ispunjava uvjete navedene u III. Akcijskom programu zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ br. 73/21). Budući da je cilj III. Akcijskog programa zaštita voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla radi postizanja dobrog stanja vodnih tijela površinskih i podzemnih voda i sprečavanja pogoršanja već dostignutog stanja vodnih tijela u pogledu onečišćenja nitratima poljoprivrednog podrijetla, a planirani zahvat ispunjava uvjete u istom, neće doći do utjecaja na vode.

Zrak

Faza rekonstrukcije i izgradnje

U fazi rekonstrukcije postojećih i izgradnje novih objekata za očekivati je minoran ili nikakav utjecaj na zrak prvenstveno pri obavljanju grubih građevinskih zahvata i zidanja, drugim riječima najveći udio utjecaju na zrak su emisije prašine koje su posljedica iskopa temelja objekata, dobave sipkog građevinskog materijala uslijed čega dolazi do emisije prašine sa pristupnih prometnica ili nenatkrivenih teretnih prostora vozila koja prevoze sipki materijal. Kako će tijekom rekonstrukcije i izgradnje na predmetnom području biti povećan broj građevinskih strojeva i teretnih vozila može se očekivati i povećanje emisija plinova izgaranja fosilnih goriva (CO, NO_x, SO₂, CO₂) kao i krutih čestica frakcije PM10. Obzirom na obuhvat planiranih radova navedene emisije neće imati utjecaj na kvalitetu zraka u najbližim naseljima.

Faza korištenja zahvata

U fazi korištenja zahvata, uslijed primarnih tehnoloških procesa na farmi, odnosno od tova svinja u predmetnim proizvodnim objektima, očekuje se nastanak amonijaka (NH₃). U svrhu preciznije analize utjecaja predmetnog zahvata na zrak izrađeni je model disperzije, odnosno širenja onečišćujuće tvari u zraku tijekom rada farme, uzimajući u obzir karakteristike ispusta te obilježja klime promatranog područja. Za potrebe izrade navedenog modela korišten je programski paket za disperzijsko modeliranje AERMOD View koji pri radu primjenjuje disperzijske modele Američke agencije za zaštitu okoliša (eng. United States Environmental Protection Agency, US EPA). Podaci o klimi promatranog područja dobiveni su na temelju WRF (eng. Weather Research and Forecasting) modelskog sustava. WRF modelski sustav za numeričko modeliranje i prognoziranje stanja atmosfere na svim prostornim skalama te je prepoznat kao standard u području izrade vremenskih prognoza, klimatskih projekcija te u izradi modela kvalitete zraka.

Utjecaj primarnih tehnoloških procesa farme na kvalitetu zraka

Tijekom provođenja primarnih tehnoloških procesa na farmi, odnosno tova svinja u proizvodnim objektima javlja se onečišćujuća tvar amonijak (NH₃). Amonijak nastaje tijekom mikrobiološke razgradnje dušika sadržanog u gnojovci te se njegov utjecaj ogleda se u potencijalnom nastanku neugodnih mirisa u osjetljivim receptorima.

Objekti za tov bit će opremljeni ventilacijskim sustavom s ventilatorima.

Farma Lipine sadrži 4 objekta unutar kojih je raspoređeno 48 ventilatora, po 12 ventilatora u svakom objektu. Ventilatori su tipa Bid Dutchman CL600, svaki kapaciteta usisa 14 130 m³/h i nominalnog promjera 650 mm

Navedeni ventilatori prepoznati su kao ispusti amonijaka u zrak te uzeti u obzir prilikom izrade modela širenja amonijaka (NH₃).

Prema rezultatima proračuna širenja onečišćujuće tvari NH₃ najviša vrijednost NH₃ za vrijeme usrednjavanja od 24 sata iznosi 14,07 µg/m³ kod najbližeg stambenog objekta naselja Lipine. Također su definirane vrijednosti NH₃ kod slijedećih najbližih stambenih objekata naselja Lipine te iste iznose 7,13 µg/m³ jugoistočno na udaljenosti od oko 450 m od lokacije najbližeg objekta za tov te 2,97 µg/m³ sjeverozapadno na udaljenosti od oko 1 km od lokacije najbližeg objekta za tov.

Sukladno tablici D., Priloga 1. Uredbe o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“ br. 77/20), granična vrijednost koncentracije onečišćujuće tvari u zraku s obzirom na kvalitetu življenja (dodijavanje mirisom), za amonijak je slijedeća:

Onečišćujuća tvar	Vrijeme usrednjavanja	Granična vrijednost (GV)	Učestalost dozvoljenih prekoračenja
Amonijak (NH ₃)	24 sata	100 µg/m ³	GV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine

S obzirom da su izračunate vrijednosti daleko ispod graničnih vrijednosti propisanih navedenom Uredbom, ne očekuje se značajan negativan utjecaj rada farme na kvalitetu zraka, niti na stanovništvo okolnih naselja.

Utjecaj na klimu i klimatske promjene

Utjecaj klimatskih promjena na zahvat

Smjernice Europske komisije, Smjernice za voditelje projekata: Kako povećati otpornost ranjivih ulaganja na klimatske promjene, su osmišljene kao alat koji može pomoći smanjiti gubitke izazvane klimatskim promjenama u okviru javnih, privatnih i javno - privatnih ulaganja te tako povećati otpornost investicijskih projekata, ali i gospodarstava. Vrste investicija i projekata kojima su ove Smjernice namijenjene navedene su u Prilogu I. Planirani zahvat rekonstrukcija građevina za intenzivan uzgoj svinja nije na navedenom popisu. Na navedenom popisu nema djelatnosti stočarske proizvodnje koja će se odvijati na lokaciji zahvata.

Slijedom navedenog, mišljenje je da klimatske promjene neće imati utjecaja na predmetni zahvat, kao ni na djelatnost koja se odvija na lokaciji zahvata te stoga nije potrebno primjenjivati Smjernice za voditelje projekata: Kako povećati otpornost ranjivih ulaganja na klimatske promjene.

Utjecaj zahvata na klimatske promjene

Prema dokumentu izdanom od strane Europske investicijske banke (European Investment Bank, EIB Project Carbon Footprint Methodologies – Methodologies for the Assessment of Project GHG Emissions and Emission Variations, Version 11.1, July 2020.), u tablici 1. navedeni su primjeri kategorija projekata za koje je potrebna procjena stakleničkih plinova. Predmetni zahvati ne nalazi se u navedenoj tablici kao projekt za koji je potrebno provesti procjenu stakleničkih plinova.

Budući da se Tehničke smjernice za pripremu infrastrukture za klimatske promjene u razdoblju 2021. – 2027. (2021/C 373/01) se vežu se na dokument EIB Project Carbon Footprint Methodologies, a prema navedenom dokumentu predmetni zahvat se ne nalazi u tablici 1. projekata za koje je potrebna procjena stakleničkih plinova može se zaključiti da zahvat neće imati utjecaja na predmetni zahvat te nije potrebno primjenjivati Tehničke smjernice za pripremu infrastrukture za klimatske promjene u razdoblju 2021. – 2027. (2021/C 373/01).

Sukladno Strategiji niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu („Narodne novine“ br. 63/21) klimatske promjene su najveći izazov s kojim se svijet suočava te uzrokuju velike štete po gospodarstvo, društvo i ekosustave. Stoga je važno da se istovremeno radi na jačanju otpornosti na klimatske promjene i na provedbi mjera prilagodbe, kako bi se štete minimizirale i iskoristile prilike. Pri odabiru odgovarajućih mjera niskougljičnog razvoja, treba u tom smislu voditi računa o rizicima od klimatskih promjena, kao i o tome da odabrane mjere doprinose prilagodbi klimatskim promjenama, što važi i obrnuto.

Poljoprivreda je sektor koji je osobito ranjiv na klimatske promjene. Temeljni izazov je kako smanjiti emisije stakleničkih plinova i održati proizvodnju hrane. Klimatske promjene su samo jedan od pritisaka na poljoprivredu. U globalnom kontekstu povećanja konkurencije, proizvodnja hrane mora se promatrati kroz zajednički kontekst, poljoprivredu, energiju i sigurnost hrane.

Vizija niskougljičnog razvoja u sektoru poljoprivrede podrazumijeva punu primjenu dobre poljoprivredne prakse što nositelj zahvata planira primjenjivati od samog početka rada farme.

Pozitivan utjecaj primjene mjera na ukupnu emisiju stakleničkih plinova u sektoru poljoprivrede, očituje se kroz izravno smanjenje emisija metana i didušikovih spojeva. Neke od mjera uključene pri formiranju NU1 scenarija poljoprivrede u odnosu na NUR scenarij su, a nositelj zahvata ih primjenjuje te ih planira nastaviti primjenjivati su:

- prilagođena ishrana svinja (prilagođeni sastav hrane za životinje)
- objekti za tov i gospodarenje gnojovke su izvedeni na način na koji će se maksimalno smanjiti emisije stakleničkih plinova.

Sukladno prethodno navedenom može se zaključiti da su na farmi već poduzete različite mjere koje su u skladu sa Strategijom niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu, a koje nositelj zahvata planira i dalje primjenjivati.

Dodatno, nositelj zahvata će svojim radom i zalaganjem i posebno provođenjem dobre poljoprivredne prakse te pridržavanjem odredbi iz III. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ br. 73/21) doprinosti provođenju Strategije niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske.

Krajobraz

Na lokaciji planiranog zahvata već je nastupila određena prenamjena i promjena u krajobrazu u vidu postojećih objekata svinjogojske farme koji se već nalaze izgrađeni na predmetnoj lokaciji.

Planirana rekonstrukcija će u manjoj mjeri utjecati na geometriju prostora, morfološke karakteristike i očuvanje dominantnih prostornih pojava. Neravnoteža u promijenjenom odnosu prirodnog ambijenta nasuprot izgrađenog te narušavanje vizura djelomično se mogu izbjeći hortikulturnim uređenjem parcele prikladnim odabirom završnih slojeva fasadnih zidova i krovova te prikladnom izvedbom ogradnog zida.

Nakon rekonstrukcije i u fazi korištenja planiranog zahvata, a s obzirom na projektiranu arhitekturu objekta te u užem smislu lokalnog krajobrazu u kojem je već primjetan antropogeni utjecaj kroz postojeće objekte koji se nalaze na lokaciji, utjecaj zahvata na krajobraz se smatra zanemarivim.

Kulturna baština

Na području zahvata nema zaštićene kulturne i povijesne baštine. Najbliže zaštićeno kulturno dobro lokaciji zahvata je arheološko nalazište Lipina 1 (Z-6608) udaljeno oko 140 m.

Budući da na području zahvata nema zaštićene kulturne i povijesne baštine te da će se planirani zahvat izvoditi unutar parcela postojeće farme, isti neće imati nikakvog utjecaja na kulturnu baštinu.

4.2 Opterećenje okoliša

Buka

Tijekom izvođenja radova može se očekivati povećano opterećenje bukom zbog prisutnosti radnih strojeva i mehanizacije prilikom demontaže stare i postavljanja nove opreme. Povećanje buke tijekom izvođenja radova je privremenog karaktera. . Predviđeno je obavljanje radova na gradilištu samo tijekom dnevnog razdoblja. Pri odabiru strojeva i opreme koji pri radu stvaraju buku vodit će se računa da buka bude što manja te se ne predviđa povećanje razine buke u okolišu iznad propisanih vrijednosti.

Dopuštene razine buke, koja se javlja kao posljedica rada gradilišta, određene su člankom 15. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka („Narodne novine“, br. 143/21).

Kako se razina buke smanjuje s porastom udaljenosti od izvora, s obzirom da se prvi stambeni objekti nalaze na udaljenosti od oko 800 m i budući da su radovi planirani tijekom dana u zatvorenim objektima bez rekonstrukcije istih, ne očekuje se da će kod stambenih objekata buka biti iznad dopuštenih vrijednosti.

Tijekom korištenja, odnosno u periodu rada farme buka povremenog karaktera na lokaciji se javlja prilikom transporta (dopreme sirovina i otpreme gotovih proizvoda), prilikom korištenja poljoprivredne mehanizacije i odvijanja ostalih redovnih radnih procesa i aktivnosti na lokaciji. Buka na lokaciji će nastajati i prilikom rada opreme (ventilatori na objektima), kao i od glasanja životinja na farmi.

Prijevoz koji se odvija na lokaciji je planiran, kratkotrajan i povremen. Uređaji ventilacije kao i sva mehanizacija redovito se kontroliraju i održavaju kako u radu ne bi došlo do povećane emisije buke.

Nakon rekonstrukcije će se provesti mjerenje ekvivalentnih razina buke u okolini farme u dnevnim uvjetima za vrijeme uobičajenog režima rada farme. Ne očekuje se prekoračenje dopuštene razine, a koja je određena sukladno tablici 1. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka („Narodne novine“, br. 143/21) za zonu 6. kojoj pripada predmetni zahvat.

Na temelju navedenog, može se zaključiti kako će intenzitet buke biti u dozvoljenim granicama propisanim Zakonom o zaštiti od buke („Narodne novine“ br. 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18, 14/21) i Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka („Narodne novine“, br. 143/21).

Otpad

Tijekom građevinskih radova na lokaciji (rekonstrukcije postojećih objekata i izgradnja novih objekata) doći će do nastajanja opasnog te neopasnog otpada.

Vrste otpada koje se očekuju na lokaciji tijekom izgradnje zahvata su:

- 15 01 01 papirna i kartonska ambalaža
- 15 01 02 plastična ambalaža
- 15 01 03 drvena ambalaža
- 15 01 06 miješana ambalaža
- 17 01 01 beton
- 17 02 03 plastika
- 17 04 05 željezo i čelik

- 17 04 07 miješani metali
- 17 06 04 izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*
- 17 06 05* građevni materijali koji sadrže azbest
- 20 03 01 miješani komunalni otpad.

Gospodarenje građevnim otpadom treba provoditi sukladno Pravilniku o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“ br. 69/16).

Sav otpad koji nastaje tijekom rekonstrukcije objekta posjednik građevnog otpada će razvrstavati po vrsti te privremeno skladištiti na za to predviđeno mjesto na lokaciji.

Posjednik građevnog otpada dužan je, na gradilištu na kojem je taj otpad nastao, izdvojiti od drugog otpada i materijala koji nije otpad te odvojeno skladištiti sljedeći otpad prema vrstama propisanim Pravilnikom o katalogu otpada („Narodne novine“ br. 90/15):

1. sve količine opasnog otpada:

- azbestni otpad,
- otpad koji sadrži PCB (npr. transformatori i dr.),
- otpadne električne i elektroničke uređaje i opremu koja je opasni otpad (npr. fluorescentne žarulje, štedne žarulje, i dr.),
- elemente koji sadrže katran (npr. katranska izolacija i dr.),
- ostali opasni otpad;

2. neopasni otpad koji čini najmanje 80% mase svog otpada nastalog na određenom gradilištu.

Po završetku građenja otpad uz prateće listove o otpadu predati ovlaštenoj osobi. Proizvođač otpada i posjednik otpada dužan je osigurati obradu otpada postupkom pripreme za ponovnu uporabu, recikliranjem ili oporabom sukladno člancima 5. i 6. Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21), a kada navedeno nije moguće, dužan je osigurati zbrinjavanje otpada na siguran način u skladu s člankom 5. ovog Zakona. Proizvođač otpada i posjednik otpada dužan je izvršiti prethodno navedenu obvezu na način da sam obradi vlastiti otpad ili da obradu otpada povjeri osobi kojoj je sukladno prethodno navedenom Zakonu dozvoljena obrada otpada ili da otpad isporuči iz Republike Hrvatske na oporabu, odnosno zbrinjavanje u skladu s Uredbom (EZ) 1013/2006. Ta obveza se mora izvršiti u roku jedne godine od nastanka otpada). Posjednik građevnog otpada dužan je, na gradilištu na kojem je taj otpad nastao, izdvojiti od drugog otpada i materijala koji nije otpad te odvojeno skladištiti sve količine opasnog otpada. Opasni otpad skladištiti u natkrivenom spremniku ili čvrstoj zatvorenoj vreći, odnosno da je onemogućeno rasipanje, raznošenje i razlijevanje tog otpada izvan gradilišta uzrokovano vremenskim prilikama.

Prilikom izvođenja radova posebna pažnja će se obratiti na stare dijelove konstrukcije i kanalizacijskih i vodovodnih cijevi koje mogu biti od azbest-cementa (17 06 05*-građevni materijali koji sadrže azbest). Krovni pokrov na objektima koji su predmet rekonstrukcije je limeni, odnosno pokrov nije od azbest-cementnih ploča.

Izvođač radova građenja, odnosno rekonstrukcije građevine i fizička osoba čijom aktivnošću je nastao azbestni otpad dužan je pripremiti izdvojeni azbestni otpad za prijevoz s lokacije na kojoj je taj otpad nastao na način da se spriječi ispuštanje azbestnih vlakana korištenjem zatvorenog spremnika, odnosno čvrstih vreća za građevinski otpad ili omatanjem odgovarajućom folijom. Osoba koja prevozi azbestni otpad na zbrinjavanje ovlaštenoj osobi dužna je poduzeti sve nužne mjere kako bi se spriječilo svako ispuštanje azbestnog otpada, azbestnih vlakana i azbestne prašine u okoliš prilikom prijevoza, utovara i istovara tog otpada.

Ukoliko na gradilištu budu prisutan građevni otpad od azbesta, isti predstavlja opasni otpad (17 06 05*-građevni materijali koji sadrže azbest) te potrebno je primjenjivati prethodno navedene odredbe tijekom demontaže predmetnog opasnog otpada.

Prilikom slanja pošiljke otpade pošiljatelj je dužan uz pošiljku predati potpisom ovjeren prateći list (Dodatak I Pravilnika o gospodarenju otpadom „Narodne novine“, broj 106/22).

Tijekom rada na lokaciji zahvata potencijalno mogu nastati slijedeće vrste otpada:

- miješani komunalni otpad, ključni broj 20 03 01 – čini ga komunalni otpad nastao na farmi
- papir i karton, ključni broj 20 01 01 – nastaje kao rezultat boravka zaposlenika na farmi
- ostali otpad čije sakupljanje i odlaganje podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije, 18 02 02* - otpad iz veterinarskih zahvata i ambalaža od lijekova

Ostali otpad čije sakupljanje i odlaganje podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije – ključni broj 18 02 02*, koji čini otpad iz veterinarskih zahvata i ambalaža od lijekova. U objektu garderobno-sanitarnog bloka se nalazi prostor ambulante koja je u zakupu od strane tvrtke Miagro VETERINA d.o.o. koja obavlja veterinarske usluge na predmetnoj farmi i koja preuzima navedeni otpad te isti predaje osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom sukladno članku 7. Pravilnika o gospodarenju medicinskim otpadom („Narodne novine“ br. 50/15 i 56/19).

Otpad koji će nastajati na lokaciji, papir i karton (ključni broj 20 01 01), miješani komunalni otpad (ključni broj 20 03 01) će se skladištiti na lokaciji odvojeno po vrsti otpada, u primarnim spremnicima do predaje ovlaštenoj osobi.

Primarni spremnici za skladištenje neopasnog otpada moraju biti izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada, izrađeni na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka i po potrebi nepropisno zatvaranje i označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada.

Sve vrste otpada koje nastaju korištenjem zahvata će se predavati na uporabu te ako to nije moguće, na zbrinjavanje osobi ovlaštenoj za preuzimanje pošiljke otpada u posjed sukladno uvjetima članka 27., stavka 1. Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 84/21).

S obzirom na prethodno opisani način gospodarenja otpadom u skladu s zakonima i propisima koji reguliraju gospodarenje otpadom, ne očekuje se utjecaj otpada na okoliš.

4.3 Utjecaji na gospodarske značajke

Utjecaj na sigurnost prometa

Pristup na farmu trenutno se ostvaruje putem postojećeg kolnog prilaza s lokalne ceste (LC) 44042. Zahvatom je predviđena rekonstrukcija svih prometnih (manipulativnih) površina unutar farme. Projektom su prometnice podijeljene na 3 osi – zapadni ulaz kroz dezbarijeru (OS_0), prometnica jug-sjever oko objekata farme (OS_1) te spojna prometnica između trenč silosa i objekata za tov zapad-istok (OS_2

Lokalna cesta (LC) 44042 se zapadno spaja na državnu cestu (DC 53). Udaljenost državne ceste DC 53 od lokacije planirane farme je oko 970 m.

Podatak o dnevnom prometu na brojačkom mjestu 3603, a koje se nalazi državnoj cesti D53 preuzet je iz dokumenta: Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske godine 2021. (Prometis d.o.o., Zagreb, svibanj 2022.).

Predviđeno je da zbog rada farme na javnim prometnicama tjedno prometovati do 26 vozila (104 provoza).

Prema fluktuaciji prometa na predmetnoj lokaciji nakon izgradnje planirane farme te uz pretpostavku da će sva vozila dolaziti na farmu preko brojačkog mjesta 3603 na državnoj cesti DC 53, očekuje se povećanje prometa u odnosu na postojeći promet za oko manje od 1 % vozila/dan. U odnosu na prosječan godišnji dnevni promet na državnoj cesti DC 53 od oko 2015 vozila/dan, realizacija planiranog zahvata neće predstavljati značajno povećanje prometnog opterećenja.

Utjecaj na lovstvo

Lokacija planiranog zahvata se nalazi na području lovišta XIV/176 Ribnjak.

Budući da je u užem obuhvatu, odnosno na lokaciji planiranog zahvata nalazi postojeća farma te u okruženju obrađene poljoprivredne površine, na navedenom području je izražen antropogeni utjecaj. Zbog navedenog postojećeg antropogenog utjecaja u okruženju lokacije zahvata (buka, kretanje strojeva i ljudi), ista je već uzrokovala preseljenje lovne divljači u mirnija susjedna staništa. Sukladno prethodno navedenom, nakon realizacije i tijekom korištenja planirane farme neće doći do utjecaja na lovnu divljač.

Utjecaj na poljoprivredu i šumarstvo

Na lokaciji zahvata i u neposrednom užem području oko lokacije nema šuma. Lokaciji zahvata najbliži odsjek privatnih šuma na udaljenosti od oko 0,5 km. Sukladno navedenom, utjecaja na šume tijekom izvođenja radova te tijekom korištenja neće biti.

U okruženju planiranog zahvata nalaze se poljoprivredne površine. Predmetni zahvat je rekonstrukcija koja će se odvijati na prostoru postojeće farme.

Budući da je izvođenje zahvata planirano unutar lokacije postojeće farme, te da se zahvatom neće zadirati u okolne poljoprivredne površine, predmetni zahvat tijekom izvođenja i korištenja neće imati utjecaja na poljoprivredu.

Utjecaj na stanovništvo

U zoni rekonstrukcije i izgradnje radovi mogu utjecati na život lokalnog stanovništva u smislu utjecaja na prometne tokove, utjecaja buke i prašine koji je zanemariv s obzirom na opseg planiranih radova i njihovo kratko trajanje.

Tijekom rada farme, najprimjetniji utjecaj na okolno stanovništvo može biti pojava neugodnih mirisa kao posljedica razvijanja plinova koji nastaju razgradnjom organske tvari na farmi te tijekom aplikacije iste na poljoprivredne površine ali se ne očekuje negativan utjecaj istih na okolno stanovništvo zbog korištenja moderne tehnologije uzgoja te činjenice da se na lokaciji zahvata već nalazi farma koja je predmet ovog zahvata. Udaljenost prvih stambenih objekata nalaze se na udaljenosti oko 40 m zapadno od ruba parcele na kojoj se nalazi zahvat, odnosno oko 150 m od najbližeg objekta za tov..

Potrebno je napomenuti da će se realizacijom zahvata osigurati kontinuirani izvor prihoda za 4 zaposlenika. Navedena proizvodnja osim direktnog zapošljavanja utječe i na indirektno zapošljavanje kod kooperanata i poslovnih partnera koji sudjeluju u različitim segmentima koji omogućavaju uspješno funkcioniranje farme. Također, naknade i doprinosi također su korist društvene zajednice.

Planirana investicijska aktivnost utjecati će na gospodarski razvoj područja, te će s te strane pozitivno utjecati na sociološki i psihološki aspekt gledanja okolnog stanovništva.

Izvedbom suvremene farme za tov svinja sukladno propisima Republike Hrvatske i po visokim ekološko - sanitarnim standardima, ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš, pa samim time i negativan psihološki utjecaj na najbliže stanovništvo.

Prema navedenim podacima, može se zaključiti da će utjecaj predmetne farme na okolno stanovništvo neće biti značajan.

4.4 Kumulativni utjecaji u odnosu na postojeće i/ili odobrene zahvate

Prema Prostornom planu uređenja općine Đurđenovac ("Službeni glasnik" Općine Đurđenovac broj 8/06., 6/12., 5/18. i 6/18. - pročišćeni tekst) lokacija planiranog zahvata se nalazi unutar zone P3 – ostala obradiva tla u kojem je dopuštena gradnja predmetnog zahvata. Pojedinačni utjecaji zahvata ne moraju biti značajni sami po sebi, ali u interakciji s različitim utjecajima drugih zahvata na nekom području, ti učinci mogu postati značajni. Kumulativni

utjecaji definirani su kao rezultat nekog utjecaja na okoliš nastao iz niza projekata i aktivnosti. Ovaj utjecaj predstavlja zbirni učinak ponavljajućeg utjecaja iste prirode nastalih jednom ili više aktivnosti u prostoru. U promatranom području, s obzirom na utjecaje predmetnog zahvata, analizirani su zahvati koji su već proizveli ili će proizvesti istovrsne utjecaje na okoliš.

Sjeveroistočno od lokacije planiranog zahvata, na udaljenosti od oko 160 m od najbližeg proizvodnog objekta nalazi se reprocentar krmača kapaciteta 490 mjesta za krmače i 2688 mjesta za prasid s kojom bi predmetni zahvat mogao potencijalno imati kumulativni utjecaj. Navedeni reprocentar je trenutno u izgradnji. Unutar planiranog objekta reprocentra bit će smješteno 28 ventilatora tipa Bid Dutchman CL600, svaki kapaciteta usisa 14 130 m³/h i nominalnog promjera 650 mm.

Prepoznati kumulativni utjecaj predmetne farme s prethodno navedenim zahvatom reprocentra ogleda se u potencijalnom nastanku neugodnih mirisa u osjetljivim receptorima.

Za potrebe određivanja mogućeg negativnog kumulativnog utjecaja na kakvoću zraka farme Lipine i reprocentra krmača izrađen je model širenja neugodnih mirisa za amonijak pri maksimalnom kapacitetu, kao najrealnijeg markera emisije neugodnih mirisa.

Amonijak (NH₃) nastaje tijekom mikrobiološke razgradnje dušika sadržanog u gnojovci. Sukladno disperzijskom modelu vidljivo je da je disperzijska koncentracija puno manja od granične vrijednosti 100 µg/m³ na cijelom području širenja za vrijeme usrednjavanja 24 h. Nadalje, kod najbližeg stambenog objekta zoni zahvata koncentracija amonijaka iznosi maksimalno 14.61 µg/m³ (GV iznosi 100 µg/m³), dok udaljavanjem od područja samog zahvata još više opada te kod slijedećih najbližih stambenih objekata naselja Lipine iste iznose 7,18 µg/m³ jugoistočno te 3,36 µg/m³ sjeverozapadno na udaljenosti.

S obzirom na primijenjenu tehnologiju uzgoja svinja, klimatskih i krajobraznih obilježja postoji mala mogućnost da neugodan miris amonijaka dopre do naseljenih u slučaju normalnog rada farme.

Sukladno prethodno navedenom, može se zaključiti da neće doći do kumulativnog utjecaja farme Lipine i reprocentra krmača u okruženju na najbliža stambena objekta u vidu koncentracija neugodnih mirisa.

5 PRIJEDLOG MJERA ZAŠTITE OKOLIŠA I PROGRAMA PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA, TIJEKOM PRIPREME, GRAĐENJA, KORIŠTENJA ZAHVATA

5.1.1 MJERE TIJEKOM PRIPREME I GRAĐENJA

5.1.1.1 Opća mjera

1. U okviru izrade Glavnog projekta izraditi elaborat u kojem će biti prikazan način na koji su u Glavni projekt ugrađene mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša iz ovog Rješenja. Elaborat mora izraditi pravna osoba koja ima suglasnost za obavljanje odgovarajućih stručnih poslova zaštite okoliša, u suradnji s projektantom.

5.1.1.2. Sastavnice okoliša

Zrak

2. Tijekom izgradnje pri suhom vremenu prskati vodom prometnice na kojima je sedimentirala prašina kako bi se spriječilo podizanje prašine s prometnica uslijed odvijanja prometa.

3. Isključivati pogonske motore građevinske mehanizacije i transportnih vozila koja se koriste pri izgradnji, kada nisu u uporabi.
4. U skladu sa zahtjevom proizvođača opreme redovito servisirati tehnološku opremu.

Tlo i vode

5. Interventno servisiranje mehanizacije obavljati na način da se spriječi istjecanje ulja i goriva u okoliš.
6. Nakon iskopa humusni sloj sačuvati te ga koristiti pri hortikulturnom uređenju područja zahvata.
7. Vodoopskrbu građevina zahvaćanjem podzemne vode iz zdenca projektirati i dimenzionirati na osnovi hidrogeoloških pokazatelja i analize vode. Glavni projekt mora sadržavati rješenje kojim će se za planiranu namjenu osigurati dovoljne količine zdravstveno ispravne vode. Vodoistražnim radovima analizirati utjecaj crpljenja planiranim kapacitetom i ako je potrebno, predvidjeti mjere za sprječavanje negativnog utjecaja na korisnike u okruženju.
8. Sve objekte internog sustava odvodnje otpadnih voda i odvodnje gnojovke izvesti vodonepropusno, a prije puštanja u rad podvrgnuti kontroli ispravnosti na svojstvo vodonepropusnosti, strukturalne stabilnosti i funkcionalnosti.

Krajobraz

9. Pri uređenju krajobraza koristiti isključivo autohtone biljne vrste.

5.1.1.3. Opterećenje okoliša

Buka

10. Tijekom radova, iste izvoditi malobučnim strojevima, uređajima i sredstvima za rad i transport.
11. Bučne radove organizirati na način da se obavljaju tijekom dnevnog razdoblja, a samo u izuzetnim slučajevima, kada to zahtjeva tehnologija, tijekom noći.
12. Do realizacije planiranog zahvata treba redovito kontrolirati i održavati u tehnički ispravnom stanju postrojenja i vozila, kako u radu ne bi došlo do povećanja razine buke.

Otpad

13. Sav otpad koji nastaje tijekom rekonstrukcije razvrstavati po vrsti te privremeno skladištiti na za to predviđeno mjesto na lokaciji. Po završetku građenja otpad uz prateće listove o otpadu predati ovlaštenoj osobi.

5.1.1.4. Mjere zaštite okoliša uslijed nekontroliranog događaja

14. Pri korištenju strojeva i vozila na lokaciji primjenom postupaka dobre prakse kod manipulacije gorivima i mazivima onemogućiti istjecanje ili ispuštanje tekućina u okoliš.
15. Pri građenju za slučaj istjecanja pogonskog goriva ili maziva iz strojeva ili vozila, na lokaciji imati interventne količine sredstava za suho čišćenje tla.
16. U slučaju izlivanja naftnih derivata iz spremnika strojeva, odmah poduzeti mjere za sprječavanje daljnjeg razlivanja, sakupiti onečišćeno tlo ili vodu, staviti u posebne bačve te predati ovlaštenoj osobi.
17. Izraditi i provoditi interni akt interventnih mjera u slučaju izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda.
(Operativni plan interventnih mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda)

5.1.2. MJERE TIJEKOM KORIŠTENJA ZAHVATA

5.1.2.2. Sastavnice okoliša

Klima i Zrak

18. Za vrijeme rada pogona redovitim čišćenjem i održavanjem građevina i internih površina za manipulaciju smanjiti fugitivnu emisiju prašine te emisije amonijaka s lokacije zahvata.
19. Redovito održavati rashladne uređaje koji sadrže fluorirane stakleničke plinove.

Tlo i vode

20. Gnojovku zajedno s industrijskom otpadnom vodom od pranja objekata i otpadnom vodom od ispiranja filtera odvoditi vodonepropusnim sustavom u lagunu. Laguna mora biti vodonepropusna i dovoljnog kapaciteta za 6 mjesečno razdoblje prikupljanja gnojovke.
21. Industrijske otpadne vode od ispiranja filtera prije ispuštanja u lagunu pročititi u odgovarajućem uređaju tako da sastav istih odgovara očekivanim vrijednostima na osnovi kojih je analiziran utjecaj na podzemne vode.
22. Otpadne vode iz dezbarijera nakon neutralizacije kao i sanitarne otpadne vode prikupljati u vodonepropusnu sabirnu jamu za prihvatanje sanitarnih otpadnih voda i voda iz dezbarijere te ih prazniti od strane ovlaštene osobe.
23. Oborinske vode s krovnih površina ispuštati na okolne zelene površine. Oborinske vode s internih prometnica i manipulativnih površina ispuštati u oborinske kanale na lokaciji zahvata te u zelene površine farme. Izraditi i primjenjivati Operativni plan interventnih mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda, kako bi se spriječilo da onečišćenje od potencijalno onečišćenih oborinskih voda dospije u vode.
24. Procijeđeni silažni sok odvoditi do vodonepropusne sabirne jame te ga prepumpavati u cisterne i odvoziti u lagune.

25. Temeljem kemijske analize stajskog gnoja osigurati poljoprivredne površine za primjenu gnojovke do graničnih vrijednosti 170 kg N/ha godišnje.
26. Izraditi i provoditi interni akt vezano uz rad i održavanje sustava odvodnje.
(Plan rada i održavanja vodnih građevina za odvodnju i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda).
27. Redovito čistiti lagune od istaloženog mulja sukladno Planu rada i održavanja vodnih građevina za odvodnju i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Bioraznolikost

28. Redovito održavati zelene pojaseve uz rub građevne parcele, kako bi se spriječilo širenje invazivnih vrsta.

5.1.2.3. Opterećenje okoliša

Buka

26. Nakon puštanja farme u pogon, nakon 90 dana (probni rad) provesti mjerenja buke te mjerenje nakon svake zamjene uređaja koji je značajniji izvor buke. Ukoliko izmjerene vrijednosti buke na referentnim točkama pokažu prekoračenje dozvoljenih vrijednosti, poduzeti dodatne mjere smanjenja buke kako bi se kumulativni utjecaj buke koja se širi u okoliš s predmetne lokacije sveo na prihvatljivu razinu. Ovlaštena osoba koja provodi mjerenja će ovisno o situaciji na terenu odabrati mjerne točke.

Otpad

27. Sav proizvodni otpad razvrstavati po vrsti te skladištiti na za to predviđeno mjesto na lokaciji u primarnim spremnicima za skladištenje otpada koji moraju biti izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada i na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka i po potrebi nepropusno zatvaranje. Podna površina skladišta mora biti nepropusna za otpad koji se u njemu skladišti i izvedena na način da se rasuti otpad može jednostavno ukloniti s podne površine. Po završetku građenja otpad uz prateće listove o otpadu predati ovlaštenoj osobi. Prilikom predaje pošiljke otpada posjednik otpada je dužan uz pošiljku otpada osobi koja preuzima otpad predati ispunjeni pisani ili elektronički Prateći list koji sadrži podatke o otpadu i osobama uključenim u gospodarenje tim otpadom.

5.1.2.4. Postupak s uginulim životinjama

28. Uginule životinje privremeno skladištiti u spremniku na temperaturi do 4 °C smještenom u odvojenom, zatvorenom prostoru na farmu. Uginule životinje odvoziti jednom do dva puta tjedno od strane ovlaštene pravne osobe.

5.1.2.5. Mjere zaštite okoliša uslijed nekontroliranog događaja

34. U slučaju masovnog uginuća svinja zbog pojave neke bolesti ili zbog nekih drugih okolnosti postupati prema mjerama nadležnog veterinarskog inspektora i na taj način spriječiti mogući štetan utjecaj na zdravlje ljudi ili na okoliš.

5.1.3. MJERE ZAŠTITE NAKON PRESTANKA KORIŠTENJA ZAHVATA

35. Rastavljanje opreme i građevina provoditi temeljem "Plana zatvaranja i razgradnje postrojenja".

5.2. PRIJEDLOG PROGRAMA PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Zrak

1. Jednom godišnje provoditi praćenje emisija prašine procjenom temeljem faktora emisija.
2. Jednom godišnje pratiti emisije amonijaka u zrak procjenom uz primjenu faktora emisije.
3. Rashladne uređaje i opremu s više od 3 kg rashladne tvari prijaviti na obrascu PNOS nadležnoj instituciji.

Vode i tlo

4. Provoditi kontrolu ispravnosti internog sustava za odvodnju otpadnih voda na svojstvo vodonepropusnosti, strukturalne stabilnosti i funkcionalnosti.
5. Provoditi ispitivanje sastava otpadnih voda od pranja uređaja za preradu vode prije ispusta u lagunu.
6. Voditi očevidnike o vremenu pražnjenja sabirnih jama i laguna te količini odvezenog sadržaja i pravnoj osobi koja je zbrinula sadržaj.
7. Jednom godišnje napraviti izračun ukupno ispuštenog dušika i fosfora primjenom analize gnoja ili primjenom bilance masa. Izračun se izrađuje za svinje za tov.
8. Obaviti analize sastava gnojovke na slijedeće parametre: sadržaj suhe tvari stajskog gnoja, sadržaj ukupnog i amonijskog dušika (N), sadržaj fosfora (P₂O₅), sadržaj kalija (K₂O), pH stajskog gnoja najmanje dva puta godišnje iz laguna prije predaje subjektima koji ga primjenjuju na poljoprivrednim površinama. Mjerenje te analizu podataka dobivenih mjerenjem obavlja ovlaštena osoba.
9. Predvidjeti kontrolu i praćenje stanja podzemnih voda putem piezometara u pravcu toka podzemne vode uzvodno (na jednom mjernom mjestu) i nizvodno (dva mjerna mjesta) u odnosu na lagune. Prilikom uzorkovanja vode iz piezometara mjeriti i razinu podzemne vode, a uzorke za analizu uzimati pri dubini od 1,0 metar prvog vodonosnog sloja, te analizama određivati vrijednosti sljedećih pokazatelja: amonijski dušik, nitrati, fekalni koliformi, ukupni koliformi i fosfati. Vrijednosti pokazatelja tijekom praćenja uspoređivati s nultim stanjem sastava podzemnih voda (rezultati prve analize) i ako iste upućuju na onečišćenje poduzimati potrebne mjere.

6 PRIJEDLOG OCJENE PRIHVATLJIVOSTI ZAHVATA NA OKOLIŠ

U prethodnim poglavljima opisan je način provođenja planirane rekonstrukcije svinjogojske farme Lipine nositelja zahvata Farma Lipine d.o.o. na administrativnom području općine Đurđenovac prema postojećoj dokumentaciji, odnosno izrađenim Glavnim projektom – Rekonstrukcija svinjogojske farme Lipine (ZOP: 28/22-GP-PFK) kao i procijenjenim utjecajima na okoliš.

Zahvatom je planirana farma za tov svinja kapaciteta 5.184 mjesta za svinje u tovu od 25 do 130 kg.

Alternativne lokacije za smještaj planiranog pogona na području postrojenja ili izvan njega ovom studijom nisu razmatrana budući da se na lokaciji već nalazi postojeća svinjogojska farma te je zahvatom potrebna ugradnja suvremene opreme u postojećim objektima te izgradnja pratećih objekata kako bi se modernizirala postojeća farma te budući da je lokacija definirana i usvojena kroz važeće dokumente prostornog uređenja.

Pogodnost lokacije zahvata u konkretnom slučaju proizlazi iz činjenice da se na lokaciji nalaze svi objekti koji su potrebni za tov svinja.

Varijanta zahvata prikazana u opisu zahvata prihvatljiva je iz nekoliko razloga:

- smještena je u prostoru kao je važećim prostornim planovima definirana kao osobito ostala obradiva tla (P3) na kojoj je dopušten navedeni zahvat
- tehnički i materijalno je minimalno zahtjevna budući se planira na lokaciji gdje se već nalaze proizvodni objekti u kojima će se provoditi tov svinja.
- lokacija zahvata je na katastarskim česticama na kojim se već nalazi postojeća svinjogojska farma i ne uvodi se nova djelatnost čime je utjecaj na stanovništvo i naselja najmanji
- neće biti dodatnih utjecaja na sastavnice okoliša u vidu ispuštanja nepročišćenih otpadnih voda u okoliš kao ni utjecaja na kvalitetu života ljudi u okolici zahvata
- za lokaciju zahvata već su osigurani svi potrebni priključci na infrastrukturu
- Opskrba vodom na lokaciji je osigurana iz postojećeg zdenca. U odnosu na postojeće crpljene količine, planirano povećanje količina zahvaćenih voda iz tijela podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA, iznosit će oko 0,0024 % od ukupnih količina obnovljivih zaliha navedenog tijela podzemne vode. S obzirom na zanemarivu vrijednost crpljenja podzemnih voda ne očekuje se negativan utjecaj zahvata na količinsko stanje navedenog tijela podzemne vode.
- izdašnost postojećeg zdenca je dovoljna za potrebe rekonstruirane farme
- predviđene emisije štetnih plinova, prašine i buke su svedeni na prihvatljivu razinu i zadržati će se na dosadašnjoj razini, kao i mogućnost od nastanka akcidentnog događaja, a samim time manji troškovi kod izvođenja zahvata i tijekom korištenja
- lokacija zahvata se ne nalazi unutar zaštićenih područja te na česticama gdje je planirana rekonstrukcija i izgradnja nema zaštićenih stanišnih tipova.

Predmetna svinjogojska farma po izrađenom Glavnom projektu za planirani zahvat je važan projekt iz nekoliko razloga:

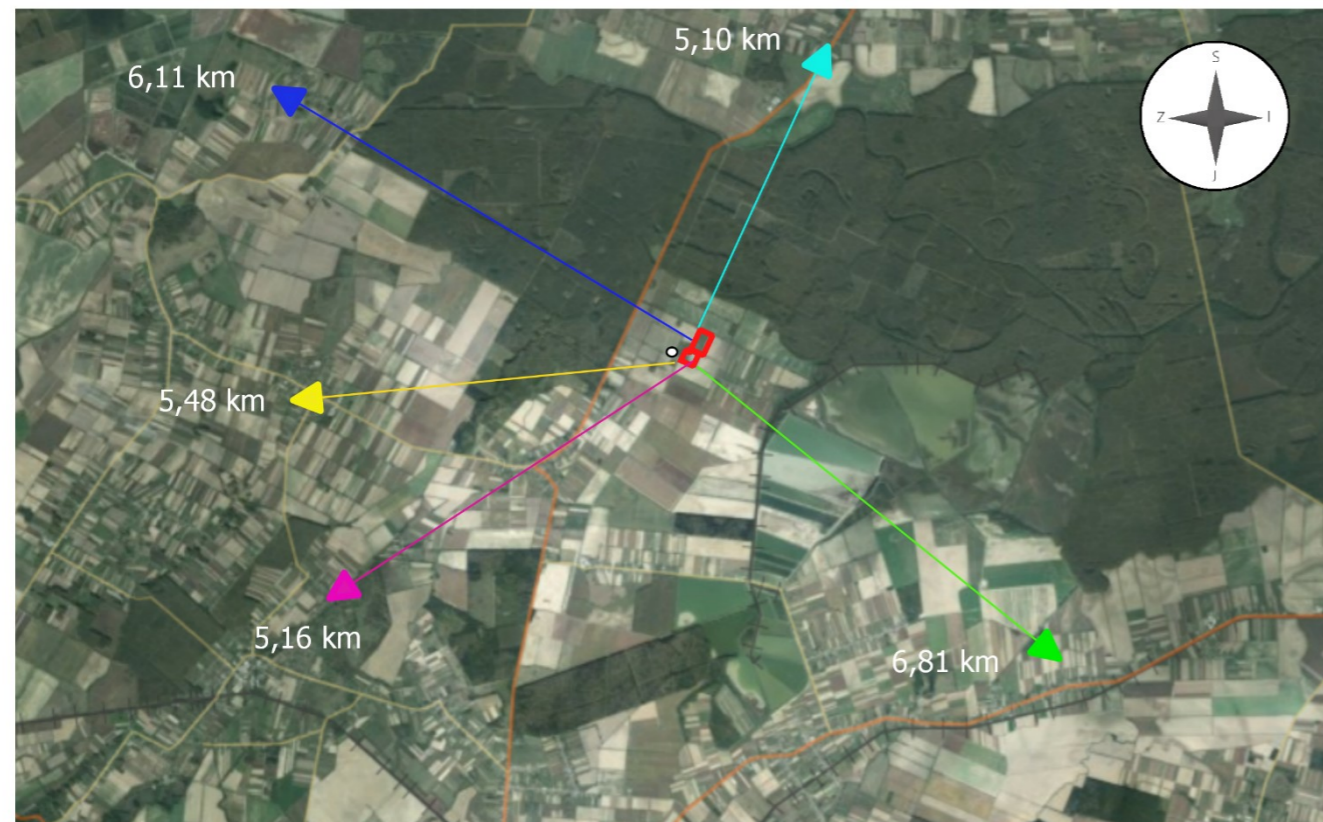
- najmanje štetno djelovanje na okoliš, jer sve se odvija u zatvorenom prostoru i tehnološkom procesu sa dispozicijom otpadnih voda u vodonepropusne spremnike (sabarne jame, laguna)
- nema ispuštanja nepročišćenih otpadnih voda u okoliš
- ekonomski učinkovito rješenje budući da se zahvat planira na lokaciji gdje već postoji postojeća farma te planiranom rekonstrukcijom neće doći do zauzeća novih površina, nego će se unutar postojećeg kruga farme provesti planirani zahvat.

Zaštita okoliša

- predmetna svinjogojska farma namijenjena je poslovnim aktivnostima koje ne stvaraju veću buku od dopuštene te nema posebnih djelatnosti koje bi mogle utjecati na povećano onečišćenje okoliša, obzirom da se predviđa razdjelni vodonepropusni sustav odvodnje otpadnih voda
- skladištenje i aplikacija gnojovke na poljoprivredne površine je u skladu s III. Akcijskim programom zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ br. 73/21)
- otpadom koji će nastajati na lokaciji će se postupati sukladno zakonima i propisima koji reguliraju gospodarenje otpadom
- uginule životinje će se privremeno skladištiti u spremniku na temperaturi do 4 °C smještenom u odvojenom, zatvorenom prostoru na farmu. Uginule životinje odvoziti jednom do dva puta tjedno od strane ovlaštene pravne osobe.

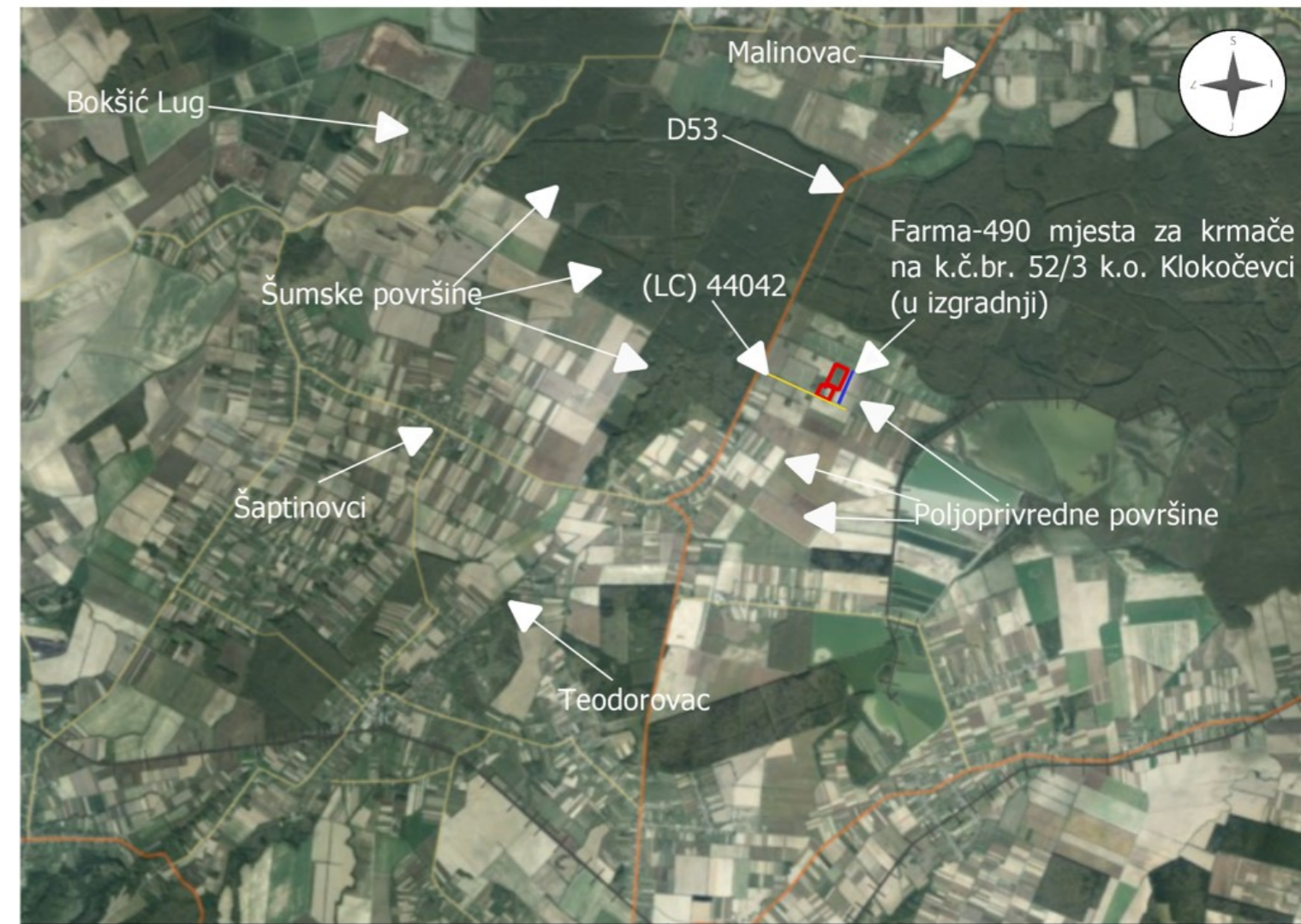
Analizirana ograničenja i mogućnosti prostora u odnosu na postojeće prirodne (lokacija zahvata nije unutar zaštićenog područja) i stečene vrijednosti prostora (na lokaciji se već odvija gospodarska djelatnost), kao i činjenicu da je planirani zahvat definiran važećom prostorno-planskom dokumentacijom, potvrdile su prihvatljivom odabranu lokaciju za provedbu planiranog zahvata.

Planirani zahvat neće dodatno opteretiti i narušiti postojeće stanje čimbenika okoliša u okolini lokacije zahvata budući da je isti planiran na lokaciji u proizvodnim objektima postojeće farme u kojima se dulji niz godina provodi intenzivni tov svinja. Prethodno opisana varijanta zahvata, kao i utjecaji na okoliš tijekom njezine provedbe odnosno tijekom nastavka korištenja, prihvatljiva je i sa stajališta zaštite okoliša kao i s tehničko-ekonomskog stajališta.

Legenda

- Obuhvat predmetnog zahvata
- Lipine - udaljenost ruba parcele od prvih kuća 40 m, 150 m od prvog proizvodnog pogona
- ▶ Malinovac - udaljenost od prvih kuća 5,10 km
- ▶ Teodorovac - udaljenost od prvih kuća 5,16 km
- ▶ Šaptinovci - udaljenost od prvih kuća 5,48 km
- ▶ Bokšić Lug - udaljenost od prvih kuća 6,11 km
- ▶ Breznica Našička - udaljenost od prvih kuća 6,81 km

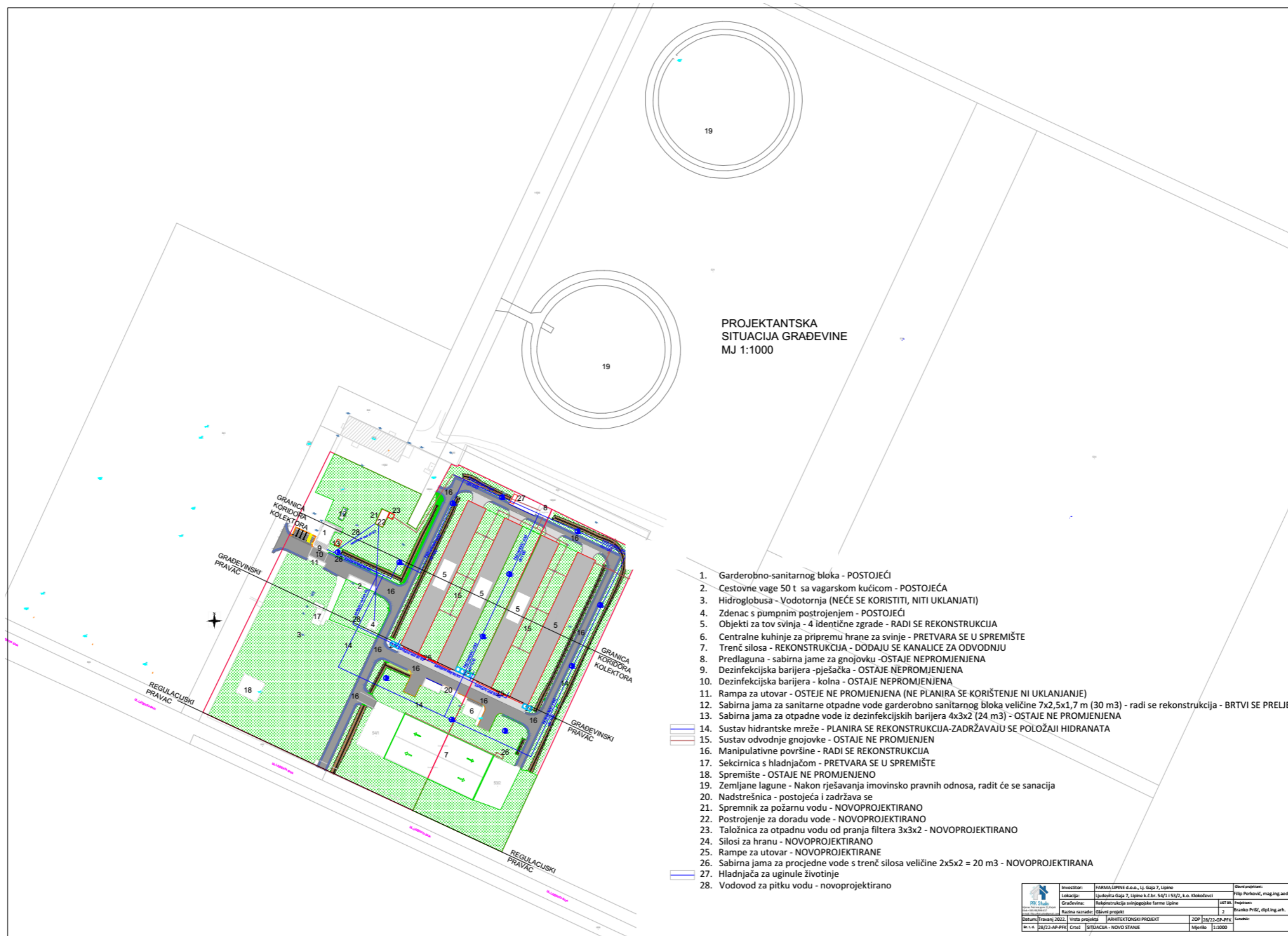

Legenda

- Obuhvat predmetnog zahvata

Slika 1. Geografski položaj lokacije zahvata (Izvor: Geoportal)

Slika 2. Situacija planiranog stanja (Izvor: Arhitektonski projekt.)